

Финансов отчет

ДПФ ЦКБ Сила

31 декември 2008 г.

Грант Торнтон ООД
Ул. Уилям Гладстон № 54, 1000 София
Ул. Параскева Николау №4, 9000 Варна

Т (+3592) 987 28 79, (+35952) 69 55 44
Ф (+3592) 980 48 24, (+35952) 69 55 33
Е office@gtbulgaria.com
W www.gtbulgaria.com

ДОКЛАД НА НЕЗАВИСИМИЯ ОДИТОР

До Управляващите
на „ЦКБ Сила – Доброволен пенсионен фонд”
гр. София

Доклад върху финансовия отчет

Ние извършихме одит на приложения финансов отчет на „ЦКБ Сила – Доброволен пенсионен фонд”, включващ отчет за нетните активи в наличност за доходи към 31 декември 2008 г., отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и отчет за паричните потоци за годината, завършваща на тази дата, както и обобщеното оповестяване на съществените счетоводни политики и другите пояснителни приложения.

Отговорност на ръководството за финансовия отчет

Отговорността за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приети от ЕС и националното законодателство се носи от ръководството. Тази отговорност включва:

- разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка;
- подбор и приложение на подходящи счетоводни политики; и
- изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които да са разумни при конкретните обстоятелства.

Отговорност на одитора

Нашата отговорност се свежда до изразяване на одиторско мнение върху този финансов отчет, основащо се на извършения от нас одит. Нашият одит бе проведен в съответствие с професионалните изисквания на Международните одиторски стандарти. Тези стандарти налагат спазване на етичните изисквания, както и одитът да бъде планиран и проведен така, че ние да се убедим в разумна степен на сигурност доколко финансовият отчет не съдържа съществени неточности, отклонения и несъответствия. Одитът включва изпълнението на процедури с цел получаване на одиторски доказателства относно сумите и оповестяванията, представени във финансовия отчет. Избраните процедури зависят от преценката на одитора, включително оценката на рисковете от съществени неточности, отклонения и несъответствия във финансовия отчет, независимо дали те се дължат на измама или на грешка.

При извършването на тези оценки на риска одиторът взема под внимание системата за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансовия отчет от страна на фонда, за да разработи одиторски процедури, които са подходящи при тези обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на системата за вътрешен контрол на фонда. Одитът също така включва оценка на уместността на прилаганите счетоводни политики и разумността на приблизителните счетоводни оценки, направени от ръководството, както и оценка на цялостното представяне във финансовия отчет.

Считаме, че извършеният от нас одит предоставя достатъчна и подходяща база за изразеното от нас одиторско мнение.

Мнение

По наше мнение финансовият отчет дава вярна и честна представа за финансовото състояние на „ЦКБ Сила – Доброволен пенсионен фонд” към 31 декември 2008 г., както и за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци за годината, завършваща тогава, в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приети от ЕС и националното законодателство.

Доклад върху други правни и регулаторни изисквания – Годишен доклад за дейността към 31 декември 2008 г.

Ние прегледахме годишния доклад за дейността към 31 декември 2008 г. на „ЦКБ Сила – Доброволен пенсионен фонд”, който не е част от финансовия отчет. Историческата финансова информация, представена в годишния доклад за дейността, съставен от ръководството, съответства в съществените си аспекти на финансовата информация, която се съдържа във финансовия отчет към 31 декември 2008 г., изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети, приети от ЕС и националното законодателство. Отговорността за изготвянето на годишния доклад за дейността се носи от ръководството.

Регистриран одитор:

Д-р Мариана Михайлова

Регистриран одитор:

Марий Апостолов

Специализирано одиторско
предприятие

23 март 2009 г.
Гр. София

СЪДЪРЖАНИЕ

	Страница
Годишен доклад за дейността	2
Отчет за нетните активи в наличност за доходи	25
Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи	26
Отчет за паричните потоци	27
Пояснения към финансовия отчет	28

Годишен Доклад за Дейността 2008 ДФФ „ЦКБ-Сила“

1 Юридически статус ДФФ “ЦКБ-СИЛА”

Доброволен пенсионен фонд с парични средства с наименование Доброволен пенсионен фонд “ЦКБ-СИЛА” е вписан с Решение от 19.02.2001 г. по Ф.Д. № 13906/2001 г. на Софийски градски съд и на разпоредбите на чл. 150 от КЗОО. Учредител на ДПФ “ЦКБ-СИЛА” (Фонда) е Пенсионноосигурително акционерно дружество “ЦКБ-СИЛА” (Дружеството). Към 31.12.2008г. дружеството е претърпяло промени, отразени в Решение на СГС № 11 от 02.06.2008г., вписано в Регистъра VIII, том 1, стр. 25, парт. № 6.

ДФФ “ЦКБ-СИЛА” е регистриран с ЕИК по “БУЛСТАТ” 130438809.

2 Брой на осигурените лица и среден размер на осигурителните партии

Към 31.12.2008г. Доброволен пенсионен фонд “ЦКБ-СИЛА” има 21 021 осигурени лица и 42 пенсионери. Средният размер на натрупаните средства на един участник във фонда към 31.12.2008г. възлиза на 437.47 лв., което представлява намаление от 28,26% спрямо 31.12.2007г./609,77лв./. Негативният тренд е определен от спада на активите на доброволните пенсионни фондове като цяло, в следствие на глобалната финансова криза, започнала от 10.2007г.

3 Управляван паричен ресурс

Привлечените средства на ДПФ “ЦКБ-СИЛА” към 31.12.2008г. възлизат на 9 196 хил. лв., което е намаление с 26,31% спрямо 31.12.2007г. /12 479 хил.лв./. Намалението основно се дължи на обезценка на финансовите активи на фонда в следствие на глобалната финансова и икономическа криза. Нарастването на привлечените средства от клиентите през 2008г. е представено на следващата графика.

4 Достигната доходност

Съгласно действащата нормативна уредба и правилниците на пенсионните фондове управлявани от ПОАД “ЦКБ-СИЛА” с въвеждането на счетоводните дялове от 01.07.2004 г. ежедневно се извършва оценка на стойността на нетните активи на фондовете за допълнително пенсионно осигуряване и стойността на един счетоводен дял. На практика се постига ежедневно разпределяне на реализираната доходност от инвестирането на активите на ФДПО. Доходността за всеки фонд се изразява в проценти като проста годишна лихва с размер равен на изменението в стойността на един счетоводен дял в началото и края на годината, разделено със стойността на един дял в началото на годината.

Стойността на един счетоводен дял в ДПФ “ЦКБ-СИЛА” към 30.12.2008г. е 1,16046, а към 29.12.2006г. е възлизал на 1,33645. Доходността, реализирана при инвестиране на средствата на Доброволен пенсионен фонд “ЦКБ-СИЛА” за 24 месечен период, изчислена на годишна база съгласно Указаната от КФН методика в Наредба N 12 от 10.02.2003г. възлиза на -6,82%. Отрицателната доходност се дължи изцяло на негативното влияние на глобалната финансова и икономическа криза върху оценката на активите и пасивите на фонда. В сравнителен план постигнатата доходност е около среднопретеглената доходност за 24 месечен период на годишна база на всички доброволни пенсионни фондове -6,28%. Стандартното отклонение на изменението на стойността на един дял в ДПФ «ЦКБ-СИЛА» за същия период е 10,28%.

5 Банки попечители на пенсионните фондове

По силата на договор от 29.04.2004 г. между ПОАД “ЦКБ-Сила” и ТБ “БУЛБАНК” АД, понастоящем „УниКредит Булбанк” АД банката е приела да изпълнява задълженията на банка попечител и за трите управлявани от дружеството пенсионни фондове за допълнително пенсионно осигуряване. От 01.07.2004 г.

„УниКредит Булбанк” АД в качеството си на банка попечител ежедневно уведомява КФН за наличностите и движенията по разплащателните сметки и регистрите за ценни книжа притежавани от пенсионните фондове “ЦКБ-СИЛА”. Условието на Договора за попечителски услуги от 29.04.2004 г. са с последна промяна от 26.01.2006г.

6 Инвестиционни посредници

Към 31.12.2008г. дружеството има сключени договори със следните инвестиционни посредници:

- “ЕВРОФИНАНС” АД
- ТБ “ИНГ БАНК – Клон София”
- ТБ “БЪЛГАРСКА ПОЩЕНСКА БАНКА” АД
- “РЕАЛ ФИНАНС” АД
- Делта Сток АД

7 Актюерски доклад за дейността на Доброволен пенсионен фонд “ЦКБ-СИЛА” към 31.12.2008 г.

7.1. СТРУКТУРЕН АНАЛИЗ И АКТЮЕРСКА ОЦЕНКА НА АКТИВИТЕ НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД.

Осигурените лица във фонда въз основа на сключен с Дружеството договор се осигуряват за допълнителна срочна пенсия за старост, инвалидност или наследствена пенсия за наследниците на починали осигурени лица. Активите на фонда се формират от осигурителни вноски на осигурените лица и дохода от тяхното инвестиране, намалени с направените такси и удръжки в полза на Дружеството, предвидени в Правилника на фонда и КСО. Активите на фонда представляват съвкупност от парични средства, на осигурените лица, която непрекъснато се променя във времето. Активите се увеличават от постъпващите във фонда средства, които могат да бъдат средства от осигурителни вноски, доходност от инвестиране и средства прехвърлени от други фондове и се намаляват от изплащаните средства по осигурителни случаи, такси в полза на пенсионно-осигурителното дружество и средства прехвърлени в друг фонд, управляван от друго дружество.

През изминалата 2008 г. както Световната икономика така и икономиката на България функционираха в условията на засилваща се финансова криза и в условията на постоянен спад във финансовите пазари и сътресения и стагнация не само във финансовата сфера, но и в икономиката като цяло. Това се отрази върху резултатите и възможностите за реализиране на доходност от инвестиране на финансови средства и активи. Тези условия повлияха пряко върху пенсионния пазар и се отразиха основно върху размера и състоянието на активите на пенсионните фондове, както и върху очакваната за реализиране на доходност от инвестирането на тези активи. Пенсионните фондове инвестират средствата на осигурените лица с цел реализиране на доходност, основно в борсови и финансови инструменти. Спада в цените на тези инструменти се отразиха силно върху очакванията за реализиране на доходност от

инвестираните активи. Условието, при които функционираше пенсионния пазар през 2008 г. съществено се отличават от всички предходни години и беше трудно да бъдат предвидени. Поради тази причина очакванията за състоянието на активите и доходността от инвестиции на Фонда през 2008 г. значително се различават от очакванията и предвижданията от предходната година.

Нетната стойност на активите на Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила“ към 31.12.2008 год. е в размер на 9 196 хиляди лева. Сумата на активите в края на отчетния период намалява с 26,3% спрямо сумата на активите в началото на периода. Размерът на активите в края на 2008 год. е с 9 585 хиляди лева по-нисък от прогнозирания размер на активите в годишния актюерския доклад от предходната година и с 3 283 хиляди лева по-нисък от нетните активи в края на 2007 г. По-ниският размер на активите в края на 2008 год. се дължи основно на отрицателният размер на приходите от инвестиране на средствата на фонда през периода. Отрицателната доходност от инвестиране на активите на фонда през 2008 г. е в размер на -30,11%, а реализираната загуба от инвестиране на активите през периода е в размер на -3 867 хиляди лева.

Активите на доброволния пенсионен фонд могат да се разграничат в зависимост от източника на средствата на средства от осигурителни вноски, средства от реализирана доходност и средства прехвърлени от друг фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество. Активите на Фонда представляват средствата на осигурените лица, които дружеството управлява и инвестира. В зависимост от инвестиционните инструменти в които са вложени активите и способността им отново да ги превърнем в парични средства можем да ги разграничим на ликвидни активи и неликвидни активи. В зависимост от начина по който се правят вноските според източника на осигуряване можем да разграничим активите по видове осигурителни договори на договори с лични вноски, договори с вноски от осигурител и договори с вноски от друг осигурител. Като се разгледа и анализира структурата на активите на Фонда по описаните по-горе критерии може да се направи оценка на основните рискове, които влияят на финансовото състояние на Фонда в бъдеще и да се прогнозира евентуалния размер на активите през следващите години.

7.1.1. СТРУКТУРЕН АНАЛИЗ НА АКТИВИТЕ НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД КЪМ КРАЯ НА ОТЧЕТНАТА ГОДИНА ПО ИЗТОЧНИЦИ НА СРЕДСТВА.

Активите на Фонда представляват съвкупност от парични средства, на осигурените лица, която се променя непрекъснато във времето. За да анализираме структурата на активите през определен период трябва да анализираме структурата на приходите през периода според източниците на средства. Активите на доброволния пенсионен фонд могат да се разграничат в зависимост от източника на приходите на средства от осигурителни вноски, средства от реализирана доходност и средства прехвърлени от друг фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество. Нетните активи на Фонда през отчетния период намаляват с 3 283 хиляди лева. Основния източник на средства за Фонда през периода са приходите от осигурителните вноски на осигурените лица в размер на 2 449 хиляди лева, които представляват 92% от

постъпленията във Фонда през 2008 год., единствения друг източник на средства през периода са средствата прехвърлени от други доброволни фондове, управлявани от друго дружество 207 хиляди лева и 8% от приходите. Структурата на приходите през периода се е променила в сравнение с предходната година, причина за това са отрицателните стойности на прихода от инвестиции. Средната осигурителна вноска през отчетния период е в размер на 57.16 лева за договорите с лична вноска и 22.90 лева за договорите с работодателски вноски. В табличен и графичен вид са представени данните за приходите във Фонда по източници на средства през 2008 година.

Източник	Средства (хил. лв.)
Вноски	2 449
Прехвърлени	207

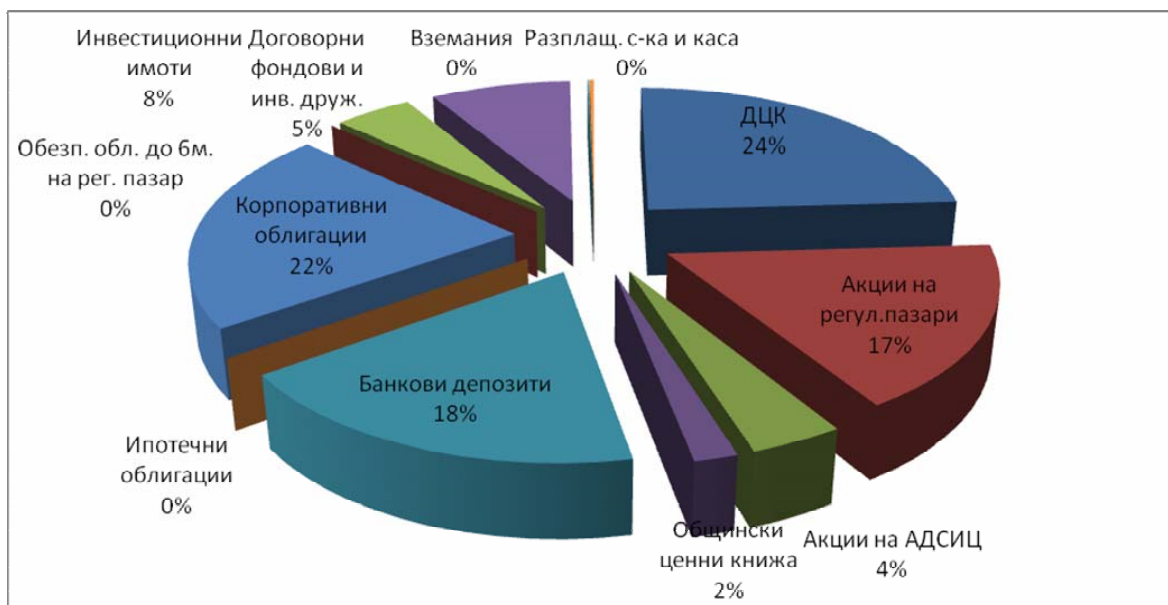
Приходите от основния източник на средства за Фонда – приходи от осигурителни вноски през отчетния период са намалели спрямо приходите от осигурителни вноски през предходната година с 30,0%. Приходите от реализирана доходност през отчетния период са намалели с 276% спрямо предходната година, поради отрицателния размер на доходността през периода.

В табличен и графичен вид е представена структурата инвестиционният портфейл на Фонда към края на 2008 г.

ИНВЕСТИЦИОНЕН ПОРТФЕЙЛ НА ДОБРОВОЛЕН ПЕНСИОНЕН ФОНД „ЦКБ – СИЛА”
 (към 31.12.2008 г.)

Вид на инвестицията	Сума в лева	% от активите
Държавни ценни книжа	2 216 531.42	24.07%
Акции на регул. пазари	1 575 649.64	17.11%
Акции на АДСИЦ	362 091.50	3.93%
Общински ценни книжа	168 768.57	1.83%
Банкови депозити	1 670 008.50	18.14%
Ипотечни облигации	0.00	0.00%
Корпоративни облигации	1 992 632.39	21.64%
Обезп. обл. до бм. на рег. пазар	0.00	0.00%
Договорни фондови и инвестиционни дружества	422 827.75	4.59%
Инвестиционни имоти	767 781.54	8.34%
Вземания	6 491.80	0.07%
Средства по разплащателна сметка и каса	24154.99	0.26%
ОБЩО АКТИВИ	9 206 938.09	100.00%

СТРУКТУРА НА ИНВЕСТИЦИОННИЯ ПОТФЕЙЛ НА ДПФ „ЦКБ – СИЛА” КЪМ
 31.12.2008 Г.

Нетната годишна доходност от инвестиране на активите на Фонда през предходната 2007 година е била в размер на 24.23%, а през отчетната година е в размер на -30.11%. Най-малък дял в приходите на Фонда през разглеждания период имат приходите от средства от прехвърлени активи от други фондове, управлявани от друго пенсионноосигурително дружество. Приходите от прехвърлени средства от други фондове през отчетната година са намалели спрямо предходната година с 41,9. През

2009 г. и 2010 г. се очаква отново приходите от инвестиции на активите да имат отрицателни стойности, като след това отново да се възстанови техният положителен размер в нормални стойности.

При изготвянето на прогнозата за приходите във Фонда през следващата година е запазена структурата на приходите по основните източници на средства от 2008 г. В резултат на реализираната отрицателна доходност през 2008 г. се предвижда тя да бъде отрицателна и през 2009 г. и 2010 г. и да стигне положителни стойности през 2011 г. Приложено е очакването приходите от осигурителни вноски плавно да се увеличават след 2009 г. размера на нетната реализирана доходност от инвестиране на активите да бъде в границите от 5% до 7.0% годишно от 2011 г. При прогнозирането на размера на средствата от прехвърлени от друг фонд активи се очаква да запазят относително ниския си размер в приходите през периода до 10% от общия размер на приходите през периода. Предвижда се активите на Фонда в края на следващата година да достигнат 12 119 хиляди лева.

През 2009 г. се предвижда вливане на „Лукойл Гарант – България – Доброволен пенсионен фонд” в Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила”. В случай, че вливането се осъществи фактически до края на 2009 г. тогава активите на „Лукойл Гарант – България – Доброволен пенсионен фонд” ще се вляят в активите на Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила”. Стойността на нетните активи на „Лукойл Гарант – България – Доброволен пенсионен фонд” към 31.12.2008 г. е в размер на 32 642 хиляди лева, а очакваният размер на активите към края на 2009 г. е в размер на 26 551 хиляди лева. Очаквания размер на активите на Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” в края на 2009 г. заедно с очакваният размер на активите на „Лукойл Гарант – България – Доброволен пенсионен фонд” се очаква да достигнат 38 670 хиляди лева. Този прогнозиран размер на нетните активи на Фонда може да бъде достигнат единствено ако очакваното вливане на „Лукойл Гарант – България – Доброволен пенсионен фонд” в Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” се осъществи до края на 2009 г.

7.1.2. СТРУКТУРЕН АНАЛИЗ НА АКТИВИТЕ НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД КЪМ КРАЯ НА ОТЧЕТНАТА ГОДИНА СПОРЕД СТЕПЕНТА НА ЛИКВИДНОСТ.

Активите на Фонда представляват сума от средства на осигурените лица, които те ще използват в бъдеще при съдване на някой от покритите осигурителни рискове. Освен ролята да събира и управлява Фонда от средства на осигурените лица, Дружеството изпълнява и инвестиционна роля. Тя се изразява в задачата да инвестира акумулирания фонд от средства с цел да осигури добро ниво на доходност при условията на максимална сигурност. Инвестирането на средствата трябва да бъде съобразено с очаквания размер и матуритет на задълженията, така че Фонда да бъде в състояние своевременно да изпълнява задълженията си към осигурените лица. В зависимост от инвестиционните инструменти, в които са вложени активите и способността им отново да ги превърнем в парични средства можем да ги разграничим на ликвидни активи, такива активи, които бързо и лесно могат да се

превърнат в необходимия ресурс от парични средства, в срок не по-дълъг от 1 година и неликвидни активи. Неликвидни са тези активи, при които е необходимо по-продължително време (година и повече от година) за превръщането им в парични средства с цел посрещане на текущи задължения или активи, превръщането, на които в парични средства ще доведе до загуба от очакваната стойност при реализация. За да се прецени степента на ликвидност на пенсионния фонд е необходимо да съпоставим размера на ликвидните активи с размера на текущите задължения. От посочената по-долу в доклада структура на ликвидните активи, съпоставени с размера на текущите задължения, може да се направи извода, че Фонда разполага с достатъчни по размер ликвидни активи и е в състояние да посрещне текущите си задължения в краткосрочен план. Ликвидните активи превишават 177 пъти размера на текущите задължения на Фонда към 31.12.2008 г.

7.1.3. СТРУКТУРЕН АНАЛИЗ НА АКТИВИТЕ НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД КЪМ КРАЯ НА ОТЧЕТНАТА ГОДИНА ПО ВИДОВЕ ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ.

В зависимост от начина, по който се правят вноските във Фонда според източника на осигуряване можем да разграничим активите по следните видове осигурителни договори:

- ✓ активи по договори с лични вноски;
- ✓ активи по договори с вноски от осигурител;
- ✓ активи по договори с вноски от друг осигурител.

Разграничаването на активите по видове осигурителни договори е от съществено значение за оценка на рисковете, които влияят върху размера на активите на Фонда и на бъдещия приход от осигурителни вноски. Различните видове осигурителни договори пораждаат различни права за осигурените лица, относно това кога и как те могат да се възползват от натрупаните средства в индивидуалните им осигурителни партии.

При договорите с лични вноски, осигурените лица могат да изтеглят предсрочно натрупаната сума в индивидуалните им осигурителни партии когато пожелаят преди настъпване на някой от покритите осигурителни рискове старост, инвалидност или смърт. Няма как да се предвиди дали и какъв брой осигурени лица ще пожелаят да изтеглят средства и в какъв размер ще бъде изтеглената сума от индивидуалните им осигурителни партии по договорите с индивидуални осигурителни вноски. Тук влияние за по-висок размер на изтегляните средства могат да имат предимно икономически или субективни фактори, например ако осигурените лица нямат достатъчно средства или преценят че реализираната доходност от Фонда не ги удовлетворява могат да решат да изтеглят част или всички средства по индивидуалните им осигурителни партии от лични вноски или могат да прекратят вноските към Фонда за определен период от време. Поради тази причина може да бъде направен изводът, че активите на доброволния пенсионен фонд по договори с лични вноски са изложени на по-висок риск за предсрочно оттегляне, причините за което няма как да бъдат предварително анализирани или оценени.

СТРУКТУРА НА ПРИХОДА ПО ВИДОВЕ ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ ПРЕЗ 2008 Г.

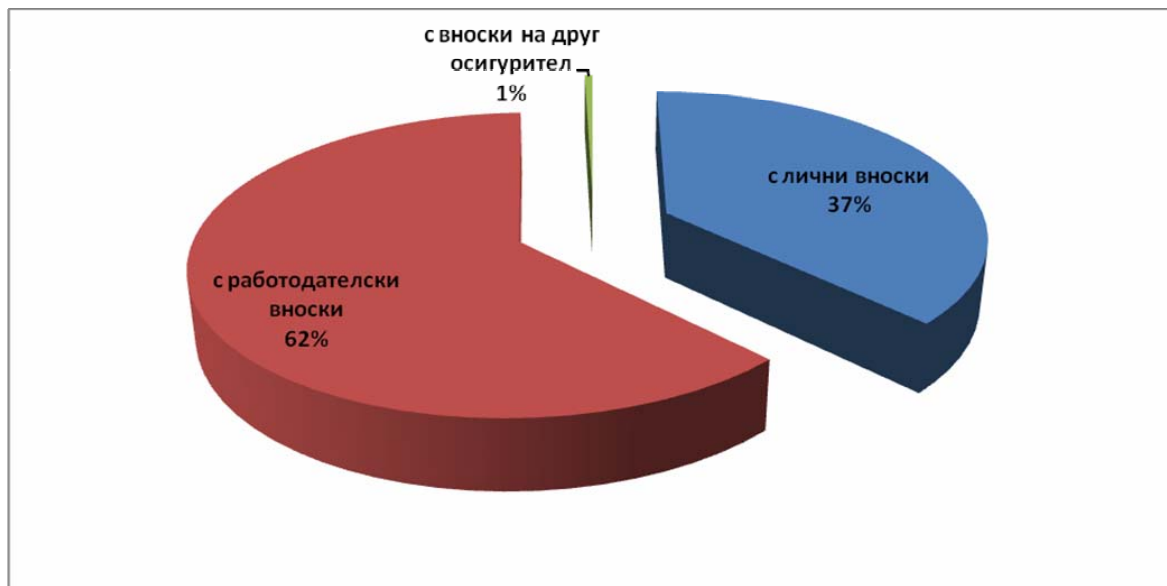
ВИД ВНОСКИ	Брой вноски	Средства	%
с лични вноски	20 728	1 184 398	48.4%
с работодателски вноски	55 216	1 263 894	51.6%
с вноски на друг осигурител	38	1 037	0.0%
Осигурителни вноски - общо	75 982	2 449 329	100.0%

При договорите с вноски от осигурител и при договорите с вноски от друг осигурител лицата могат да теглят средства от индивидуалните си партии само при придобиване на пенсионни права съгласно случаите предвидени в Правилника и КСО т.е. при реализиране на някои от покритите осигурителни рискове. Риска за Фонда при тези договори може да дойде от страна на осигурителя, който прави вноски в полза на осигурените лица, тъй като в определен момент това може да се окаже неизгодно за него и той може да реши да спре да прави вноски на лицата, които осигурява. Това може да се отрази на бъдещия приток от осигурителни вноски на Фонда, ако осигурител, който прави вноски в полза на голям брой осигурени лица спре да внася осигурителните им вноски в определен момент може да промени размера на очаквания приток на Фонда от осигурителни вноски. Съществува риск при активите натрупани по договори с вноски от осигурител, че ако работодателя спре осигурителните вноски в полза на работещите при него лица, в този случай няма да има приход от нови вноски, но натрупаните вече средства ще останат в активите на фонда и ще се увеличават единствено от приходи от реализиране на положителна доходност. Този риск за Фонда няма как да се оцени или предвиди тъй като това е субективно решение на осигурителя. Практиката показва, че повечето договори на осигурители във фонда са активни и имат постоянен текущ приток от осигурителни вноски.

СТРУКТУРА НА АКТИВИТЕ ПО ВИДОВЕ ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ КЪМ 31.12.2008 Г.

ВИД ВНОСКИ	Брой лица	Средства в лева	%
Договори с лични вноски	9 054	3 426 704	37.4%
Договори с работодателски вноски	14 780	5 686 360	62.1%
Договори с вноски на друг осигурител	39	42 224	0.5%
Общо осигурени лица	23 873	9 155 288	100.0%

СТРУКТУРА АКТИВИТЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА ПО ВИДОВЕ ОСИГУРИТЕЛНИ ДОГОВОРИ

Активите на Фонда запазват същото съотношение по видове осигурителни договори както от предходната година. Наблюдава се слабо намаление на относителния дял на активите на лицата с лични осигурителни вноски. Причина за това е намалението в доходността от инвестиции през периода, като съответно това е довело до отлив на средства от партидите на осигурени лица, които са използвали вложението във Фонда с цел реализиране на доходност от инвестиции в краткосрочен план. В дългосрочен план не се очаква съществена промяна в разпределението на активите по видове договори и се предвижда те да запазят вече формираната структура.

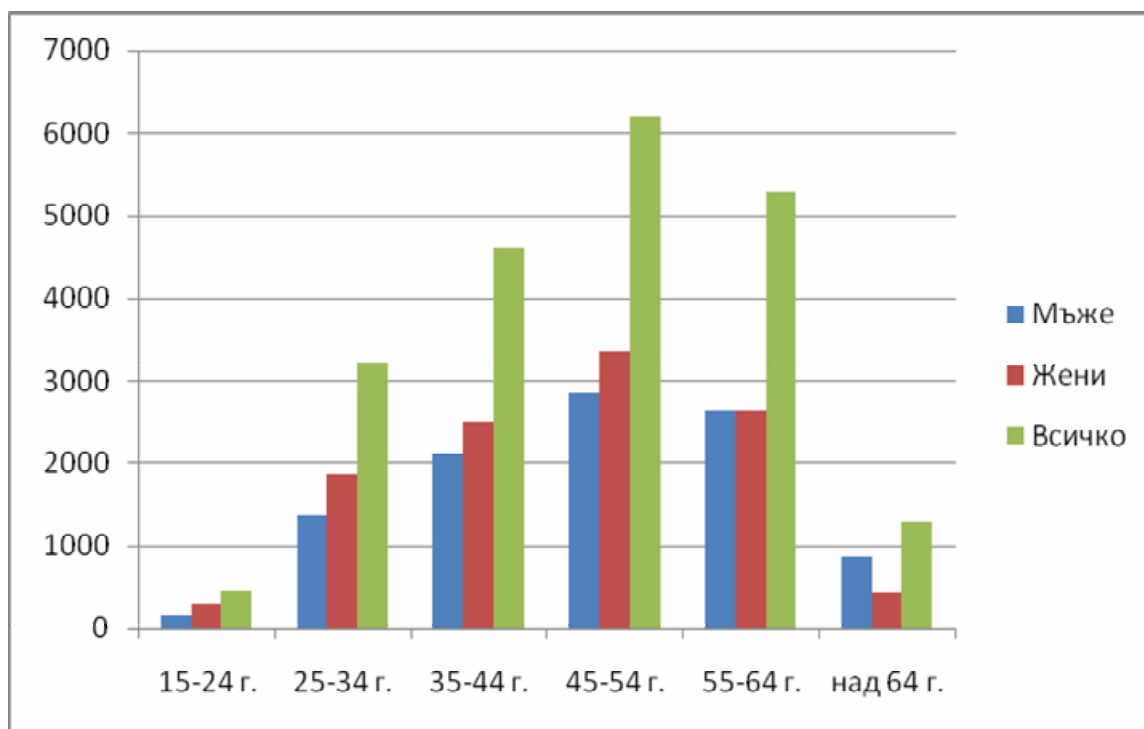
7.2. СТРУКТУРЕН АНАЛИЗ И АКТЮЕРСКА ОЦЕНКА НА КОНТИНГЕНТА ОТ УЧАСТНИЦИ В ПЕНСИОННИЯ ФОНД.

7.2.1. АНАЛИЗ И СТРУКТУРА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА ПО ПОЛ И ВЪЗРАСТ.

Общо броят на участниците във Фонда осигурени лица и пенсионери към 31.12.2008 г. е 21 063, от които осигурени лица 21 021 и пенсионери 42, в сравнение с броя на осигурените лица и пенсионерите в края на предходната година, участниците във Фонда са се увеличили с 561, което представлява увеличение с 2,7%. Разпределени по видове договори преобладава броят на осигурените лица по договорите с работодателски вноски 14 780 (61,9%), след тях са лицата по договорите с лични вноски 9 054 (37,9%) и на последно място са осигурените лица по договори с друг осигурител 39 (0,2%). Общият брой на лицата по видове договори надвишава общия брой на осигурените лица защото има осигурени лица с по няколко договора с Фонда, например едно лице може да има едновременно договор с лични вноски и договор с работодателски вноски. Починалите осигурени лица през периода са 32. Пенсионерите получаващи срочни пенсии за старост в края на периода са 23,

пенсионерите с пожизнена пенсия за старост са 18 и един пенсионер получава пожизнена пенсия за инвалидност. Разпределението на осигурените лица и пенсионерите по пол показва преобладаващ дял на жените 52,6% и съответно 47,4% за мъжете. Възрастовото разпределение на осигурените лица показва преобладаващ дял на лицата между 45 и 54 годишна възраст и за двата пола, съответно в размер на 30,3% за осигурените жени и 28,6% за осигурените мъже. На следващо място са лицата на възраст между 55 и 64 години, съответно 23,9% от осигурените жени и 26,4% от осигурените мъже. Средната възраст на осигурените лица в съвкупността е 47 годишна възраст – съответно 49 години за осигурените мъже и 46 години за осигурените жени. От структурата на осигурените лица по пол и възраст виждаме ,че тя запазва същото съотношение от края на предходната година. В Приложение №7 към Доклада е представена структурата на осигурените лица по пол и възраст към 31.12.2008 год.

СТРУКТУРА НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА ПО ПОЛ И ВЪЗРАСТ КЪМ 31.12.2008 Г

БРОЙ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА ПО ПОЛ И ВЪЗРАСТ КЪМ 31.12.2008 Г.

Пол	Общо	15-24 г.	25-34 г.	35-44 г.	45-54 г.	55-64 г.	над 64 г.	Средна възраст
Мъже	9974	151	1369	2111	2854	2638	851	49
Жени	11047	289	1853	2487	3349	2640	429	46
Всичко	21021	440	3222	4598	6203	5278	1280	47

Структурата на осигурените лица по пол и възраст показва качествено състояние на Фонда. Тя отразява вероятността осигурените лица да придобият пенсионни права през следващия отчетен период. През текущия период структурата на осигурените лица по пол и възраст не се променя съществено от вече формираната структура на осигурените лица през предходните периоди. Реализира се направеното предположение, въз основа на структурата на осигурените лица по пол и възраст от предходната година за броя на пенсионерите получаващи пенсия в края на отчетния период. Структурата на осигурените лица по пол и възраст трябва да се разглежда също така и в съответствие със структурата на активите на Фонда по видове договори. В това отношение тя отговаря на съвкупността на работещите лица на трудов договор при осигурителите, които ги осигуряват за допълнителна пенсия за старост. Структурата на осигурените по пол и възраст показва, че през следващата година може да се очаква около 1 500 лица да придобият право на допълнителна срочна пенсия за старост или инвалидност. Част от осигурените лица избират еднократно изплащане на натрупаните суми по индивидуалните им осигурителни партии, при придобиване на пенсионни права, поради недостатъчния размер на средствата за осигуряване на срочна пенсия.

СРЕДЕН РАЗМЕР НА НАТРУПАНИТЕ СРЕДСТВА В ПАРТИДИТЕ НА ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА

Пол	Общо	15-24 г.	25-34 г.	35-44 г.	45-54 г.	55-64 г.	над 64 г.
Мъже	467.51	222.19	381.18	513.20	508.31	468.86	395.62
Жени	410.37	204.41	367.14	452.17	462.89	385.52	236.46
Общо	437.48	210.51	373.11	480.19	483.79	427.17	342.28

7.2.2. АНАЛИЗ И СТРУКТУРА НА НОВООСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА ПО ПОЛ И ВЪЗРАСТ.

През отчетния период новоосигурените лица във фонда, които са избрали да се осигуряват за допълнителна срочна пенсия за старост или инвалидност са 1 132, от тях с лични вноски 353 лица и с работодателски вноски 843. Прехвърлените от други фондове лица през периода са 26 на брой. Броят на новоосигурените лица представлява 5,4% от общия брой на осигурените в края на годината. В Приложение №7 към Доклада е представена структурата на новоосигурените лица във Фонда по

пол и възраст. От новоосигурените лица отново преобладават жените 64,7% и съответно мъжете са 35,3%. Възрастовата структура и за двата пола показва преобладаващ дял на лицата на възраст от 25 до 34 години – 34,6% от новоосигурените. Това са лица в активна трудоспособна възраст, за които не може да се очаква в близко бъдеще да възникнат някои от основните осигурителни рискове и да има основание за пенсионно плащане. Общо 95% от новоосигурените лица във Фонда са в активна трудоспособна възраст и се очаква по-голямата част от тях да останат в съвкупността на осигурените в дългосрочен план и да внасят осигурителни вноски. Броят на новоосигурените лица през следващата година се очаква да бъде 1 396.

СТРУКТУРА НА НОВООСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА ПО ПОЛ И ВЪЗРАСТ

Пол	Общо за годината	15-24 г.	25-34 г.	35-44 г.	45-54 г.	55-64 г.	над 64 г.
Мъже	317	49	108	74	86	78	13
Жени	582	113	201	129	139	77	7
Всичко	899	162	309	203	225	155	20

7.2.3. АКТИОЕРСКА ОЦЕНКА НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД ОТ ГЛЕДНА ТОЧКА НА ПОЛОВО- ВЪЗРАСТОВИЯ СЪСТАВ НА НЕГОВИТЕ УЧАСТНИЦИ.

Пенсионния Фонд се намира все още в начален период на своето развитие, в период на активна дейност по набиране на контингента от осигурени лица и акумулиране на средствата от осигурителни вноски във Фонда от активи. Структурата на осигурените лица не се е променила съществено през този период на събиране на контингента от участници натрупване на средства и по-голямата част от участниците във Фонда са активно осигуряващи се лица. Лицата получаващи срочни пенсии от Фонда представляват незначителна част от общия брой на неговите участници. Основната част от осигурените лица 90% са в трудоспособна възраст и не се очаква в краткосрочен план за голяма част от тях да възникне осигурителния случай старост. От тази гледна точка може да се направи извода, че Фонда функционира в условия на сигурност по отношение на структурата на полово-възрастовия състав на своите участници и не може да бъде застрашен по отношение на намаляване на броя им поради настъпване на някой от покритите осигурителни случай за голям брой участници. Предвижда се през следващата година броя на осигурените лица да се увеличи с 1 396 души и общия им брой в края на годината да достигне 22 400 осигурени лица. Очаква се броят на пенсионерите, получаващи срочна пенсия за старост или инвалидност в края на следващата година да достигне 75.

В случай на предстоящо вливане на „Лукойл Гарант – България – Доброволен пенсионен фонд” в Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” до края на 2009 година броят на осигурените във Фонда лица ще се увеличи значително. Тогава се очаква съвкупността на осигурените лица в Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила” към края на 2009 г. да достигне 58 000 участници, заедно с очаквания брой на осигурените лица в на „Лукойл Гарант – България – Доброволен пенсионен фонд” в края на 2009 г.. Предстоящото вливане на друг Фонд в Доброволен пенсионен фонд

„ЦКБ – Сила” не се очаква да повлияе съществено върху структурата на осигурените лица по пол и възраст. Структурата на осигурените лица по пол и възраст на „Лукойл Гарант – България – Доброволен пенсионен фонд” е сходна и близка до структурата на осигурените лица на Доброволен пенсионен фонд „ЦКБ – Сила”.

**7.3. АКТЮЕРСКИ АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА ОСИГУРИТЕЛНИТЕ РИСКОВЕ
ПО ПРЕДАГАНИ ПЕНСИОННИ СХЕМИ И ТЯХНОТО ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ
ОСИГУРИТЕЛНИТЕ ПЛАЩАНИЯ ПРЕЗ ОТЧЕТНАТА ГОДИНА.**

Пенсионната схема на Фонда предлага изплащането само на срочни пенсии при придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по реда на част първа от КСО или при навършване на възрастта за придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст по чл. 68, ал. 1 – 3 от КСО или до пет години преди навършване на тази възраст. Пенсионерите получаващи пожизнени пенсии към края на годината са 18 на брой лица от стари пенсионни схеми, наследени от Фонда. При отпускане на нови пенсии във Фонда, поради изискването за минимален размер на пенсионното плащане и ниският размер на натрупаните суми по индивидуалните партии на осигурените нови пожизнени пенсии не са отпускани. Схемата е изградена на принципа на дефинираните вноски. Размера, срока и периодичността на осигурителното плащане се определя в момента на възникване на правото на пенсия. По този начин бъдещите пенсионни задължения представляват натрупаните към момента суми по индивидуалните партии на осигурените лица. Така при придобиване правото на пенсия, лицата или техните наследници имат право или на срочна пенсия за старост или инвалидност, или на еднократно или разсрочено изплащане на натрупаните средства по индивидуалните им осигурителни партии. Размера на плащането зависи от размера на натрупаната сума по индивидуалната партида на осигуреното лице към момента на придобиване на пенсионни права и срока за получаването му. При пенсионни схеми от този вид е сведена до минимум вероятността от загуба на Фонда, поради неблагоприятно развитие на някои от основните осигурителни рискове. При съществуващото законодателство средствата на осигурените в схеми от типа са достатъчно защитени и не могат да бъдат засегнати от допълнителни фактори като неточност в методите за оценка на риска или неточно калкулирани бъдещи задължения.

Размерът на изплатените суми по настъпили осигурителни рискове през 2008 год. са в размер на 1 932 хиляди лева и представляват 21% от размера на активите на Фонда в края на периода. В зависимост от настъпилите осигурителни рискове преобладават плащанията свързани с риска старост в размер на 1 132 хиляди лева и 58,6% от общия размер на плащанията, към осигурените лица и пенсионерите. Изплатените суми свързани с проявлението на риска инвалидност са 39 хиляди лева и 2,0% от плащанията, а поради риска смърт са в размер на 49 хиляди лева и 2,5% от всички плащания. Срокът на съществуване на Фонда и съответно на осигуряване на лицата в него е все още кратък и не е достатъчен да се натрупат по партидите на осигурените лица достатъчно средства от осигурителни вноски, които да им осигурят плащане на допълнителна пенсия за старост или инвалидност във вид на периодично повтарящо

се пенсионно плащане. Поради тази причина при настъпване на някой от осигурителните случаи и при придобиване на право на пенсия съгласно условията на Фонда най-често средствата се изплащат еднократно.

СТРУКТУРА НА ПЛАЩАНИЯТА ПО ОСНОВНИТЕ ОСИГУРИТЕЛНИ СЛУЧАИ

Вид осигурително плащане:	брой	Сума в лева	Относителен дял
Изплащане на месечни пенсии – общо, в т.ч.	42	16 726	0.87%
- за старост	41	16 692	0.86%
- за инвалидност	1	34	0.00%
Еднократно изплатени суми при пенсиониране и инвалидизиране – общо, в т.ч.	642	1 154 718	59.75%
- за старост	618	1 115 253	57.71%
- за инвалидност	24	39 465	2.04%
Еднократно изплатени суми на наследници на осигурени лица	58	49 152	2.54%
Частично изплатени суми на осигурени лица	492	701 670	36.31%
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други ПФ	10	10 295	0.53%
Общо:	1 244	1 932 561	100.00%

Структурата на плащанията от Фонда през периода показва, че е по-висок дела на еднократно изплатените суми натрупани по индивидуалните партии на осигурените лица при настъпването на осигурителните случаи 59,75% от размера на всички плащания. Пенсионните плащания от Фонда имат много нисък дял от платените суми през периода 0,87%. Сумите за предсрочно изтегляне преди настъпване на осигурителен случай са в размер на 36,3%. С увеличаване на абсолютния размер на средствата на осигурените лица в активите на Фонда се очаква относителният дял на пенсионните плащания да се увеличава, а еднократно изплатените суми да намаляват. В съответствие със състоянието на съвкупността на осигурените лица и структурата им по пол и възраст през следващата година се очаква плащанията по осигурителни случаи да се увеличат, като все по-голямо значение се очаква да придобиват пенсионните плащания.

Предсрочно изтеглените средства от индивидуалните осигурителни партии на осигурените лица са в размер на 7,6% от активите на фонда в края на периода. Тези плащания са характерни за лицата с индивидуални осигурителни договори, сумата на средствата натрупани в партидите на лицата с индивидуални договори представляват 37,4% от активите на фонда в края на периода. Тези плащания са се увеличили в относителен дял спрямо предходната година, причина за това е ниската доходност от инвестиции на активите на фонда, поради което част от лицата са предпочели да изтеглят част от средствата или всичките си средства по индивидуалните си партии по договорите с лични осигурителни вноски. Проявлението на тези плащания се

влияе от субективни фактори и не е обвързано с проявата на някой от покритите осигурителните рискове, поради тази причина не може да бъде предварително прогнозирано. С оглед на състоянието на съвкупността по видове осигурителни договори този тип плащания не могат съществено да повлияят върху сумата на активите на фонда. Очаква се през следващия отчетен период тяхната абсолютна сума, както и относителният им дял спрямо активите на фонда да се намали и те да останат в рамките на до 10% от стойността на активите. Очаква се размерът на предсрочно изтеглените суми от средствата на осигурените лица през 2009 г. да бъде в размер на 900 хиляди лева. Предвижда се плащанията по настъпили осигурителни случаи през следващата година да се увеличат и да бъдат в размер на 2 300 хиляди лева.

7.4. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА АКТЮЕРСКИЯ БАЛАНС.

7.4.1. ОПИСАНИЕ НА АКТЮЕРСКИТЕ ДОПУСКАНИЯ, ПРИЛОЖЕНИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА АКТЮЕРСКИЯ БАЛАНС.

Актюерският баланс представлява достоверно изложение на състоянието на Фонда към определен момент и съпоставя активите на фонда в съответствие със задълженията към осигурените лица и пенсионерите. Нетните активите представляват сумата на натрупаните средства от осигурителни вноски и разпределена доходност, намалени с предвидените в Правилника и КСО такси и удръжки. Активите се представят по счетоводни данни от годишния счетоводен отчет на Фонда, като оценяват стойността на финансовите инструменти в които са инвестирани натрупаните средства в партидите на осигурените лица и пенсионерите, към момента на извършване на оценката. Пасивите представят задълженията към осигурените лица и пенсионерите, в зависимост от предназначението им, задължение към лица с отпуснати пенсии за старост, задължение към лица с отпуснати пенсии за инвалидност или задължения към осигурените лица. Тъй като Фонда е в начален период на развитие основна част от задълженията представляват задълженията към осигурените лица в размер на 9 155 хиляди лева и представляват 99,5% от нетният размер на активите в края на периода. Стойността на натрупаните средства по индивидуалните партиди на осигурените лица са намалели с 26,4% от края на предходната година, намалената стойност на активите и реализираната отрицателна доходност през периода. Задълженията към лицата с отпуснати пенсии представляват 0,5% и са в размер на 49 хиляди лева. Те са намалели с 11,4% в сравнение с размерът на задълженията към лицата с отпуснати пенсии от края на предходната година. Разпределени по осигурителни случаи преобладава размера на задълженията към лицата с отпуснати пенсии за старост, задълженията към лицата с отпуснати пенсии за инвалидност са в размер на 303 лева. Стойността на задълженията на Фонда представлява стойността на средствата, натрупани в индивидуалните партиди на осигурените лица и пенсионерите, получаващи срочни пенсии за старост или инвалидност към момента на оценката и сумата на пенсионния резерв към края на годината за пенсионерите, получаващи пожизнени пенсии за старост или инвалидност.

7.4.2. АКТЮЕРСКА ОЦЕНКА НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД КЪМ ОСИГУРЕНИТЕ ЛИЦА.

Пенсионната схема на Фонда е изградена на принципа на дефинираните вноски, в схема от типа Фонда не поема задължения относно размера на бъдещите пенсионни плащания. Вида и размера на пенсионното плащане се определят в момента на придобиване правото на пенсия и зависи от размера на натрупаната сума в индивидуалната партида на осигуреното лице вида на избраната пенсия – пожизнена или срочна и избрания срок за получаване на пенсията. Поради факта, че към момента на изготвяне на баланса не е ясен осигурителния случай при който ще бъде отпусната бъдещата пенсия задълженията към осигурените лица не могат да бъдат отнесени към конкретен осигурителен риск. Задълженията към осигурените лица представляват сумата на активите, натрупани по партидите на осигурените към момента на извършване на оценката. Задълженията на фонда към осигурените лица към 31.12.2008 год. са в размер на 9 155 хиляди лева. Размерът на задълженията към осигурените лица са намалели с 26,4% спрямо края на предходната година. Задълженията към осигурените лица представляват 99.5% от активите на фонда в края на периода. Всички задължения към осигурените лица са с дългосрочен характер и зависят от момента на настъпване на един от осигурителните случаи, за всяко едно осигурено лице – старост, инвалидност или смърт.

7.4.3. АКТЮЕРСКА ОЦЕНКА НА ЗАДЪЛЖЕНИЯТА НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД КЪМ ПЕНСИОНЕРИТЕ.

Фонда предлага изплащане на срочни и пожизнени пенсии за старост и срочни и пожизнени пенсии за инвалидност. Размерът на задълженията на Фонда към пенсионерите, получаващи срочни пенсии за старост и срочни пенсии за инвалидност е равен на размера на средствата натрупани по индивидуалните партиди на тези пенсионери към момента на извършване на оценката. За тях няма как да възникнат плащания, които да превишат размера на натрупаните суми по индивидуалните им партиди.

Задълженията към лицата с отпуснати пожизнени пенсии за старост или инвалидност представлява сумата на пенсионния резерв към края на годината. С пенсионния резерв се покрива изплащането на пенсията на лицата, преживели по-дълго от средната възраст на предстоящия живот определена от предварителните актюерски разчети в момента на отпускане на пенсията. Пенсионният резерв за пенсионерите, получаващи пожизнени пенсии за старост и инвалидност е изчислен по следният начин: размерът на необходимите средства за съответния пенсионен резерв се определя по проспективен метод и е равен на положителната разлика между настоящата стойност на поетите задължения към пенсионерите с отпуснати пожизнени пенсии и сумата от средствата по индивидуалните им партиди. Настоящата стойност на поетите задължения към пенсионерите за целите на формиране на съответния пенсионен резерв се изчислява от пенсионноосигурителното дружество на база на технически лихвен процент и биометрични таблици за смъртност за съответната година. При определяне на пенсионните резерви за лицата, получаващи пожизнени пенсии от Фонда към 31.12.2008 г. са използвани Таблици за смъртност, одобрени с Решение

№1620-ПОД от 20.12.2008 г. на Заместник председателя на КФН, ръководещ Управление "Осигурителен надзор" и технически лихвен процент в размер на 2,8%. Размерът на пенсионния резерв за гарантиране на изплащане на отпуснатите пожизнени пенсии във Фонда към 31.12.2008 г. е в размер на 8 273 лева.

Задълженията на Фонда към пенсионерите представлява натрупаната сума по индивидуалните осигурителни партиди на пенсионерите получаващи срочни пенсии и размера на пенсионния резерв в края на 2008 г. Задълженията към пенсионерите са в размер на 49 335 лева. Задълженията към лицата с отпуснати пенсии са намалели с 11,4% в сравнение с края на предходната година. В структурната си част те се разделят по видове отпуснати пенсии на пенсии за старост и пенсии за инвалидност. Преобладаваща част от задълженията към пенсионерите са задълженията към лица с отпуснати срочни пенсии старост 83,2%, за пожизнени пенсии за старост 16,2% и 0,6% са задължения към лица с отпуснати пожизнени пенсии за инвалидност. Общия размер на задълженията на Фонда към пенсионерите представлява 0.54% от общата сума на активите в края на годината. Размера на задължението към лицата с отпуснати пенсии е намаляло в абсолютен и в относителен размер спрямо размера на нетните активи на Фонда към края на годината. Това отношение показва съвсем малък дял на задълженията към пенсионерите, което съответства на ранния период на развитие, в който се намира фонда и на структурата на пенсионните плащания през отчетния период.

Поради факта, че партидите на пенсионерите, получаващи пожизнени пенсии са изчерпани към момента на изчисляване на резерва, цялата сума на резерва е в дефицит от общата сума на активите на Фонда в края на годината. Размерът на дефицита от активите в края на годината е в размер на 8 273 лева. Броят на пенсионерите получаващи пожизнени пенсии е намалял от 19 в началото на годината на 18 пенсионери в края на годината, в резултат на това сумата на резерва, а от там и на дефицита в активите на фонда е намалял с 2% през периода от 8 477 лева на 8273 лева. Тази стойност на резерва е достатъчно ниска в сравнение с общия размер на активите, нови пожизнени пенсии не са отпуснати и не се очаква да се отпускат през следващата година. От тук може да се направи извода, че Фонда не е застрашен от риска да не може да посрещне изплащането на вече отпуснатите пожизнени пенсии поради съществени отклонения в основните допускания за смъртност и средна продължителност на предстоящия живот.

7.5. ОЦЕНКА НА ЧУВСТВИТЕЛНОСТТА НА АКТЮЕРСКИЯ БАЛАНС ОТНОСНО ПРОМЕНИТЕ В ОТДЕЛНИТЕ ДОПУСКАНИЯ – ДЕМОГРАФСКИ И ИКОНОМИЧЕСКИ.

Актюерският баланс представя реалното състояние на активите и задълженията към осигурените лица и пенсионерите в определен момент. При пенсионни схеми, действащи на принципа на дефинираните вноски Фонда не поема задължения относно размера на бъдещите пенсионни плащания. В схема от типа задълженията към осигурените лица представляват сумата на активите, натрупани по партидите им

към момента на извършване на оценката. В пенсионната схема на Фонда се предлагат срочни и пожизнени пенсии за старост и срочни и пожизнени пенсии за инвалидност. Размерът на задълженията на Фонда към пенсионерите, получаващи срочни пенсии за старост и срочни пенсии за инвалидност е равен на размера на средствата натрупани по индивидуалните партии на тези пенсионери към момента на извършване на оценката. За тях няма как да възникнат плащания, които да превишат размера на натрупаните суми по индивидуалните им партии. Размера на задълженията към пенсионерите, получаващи пожизнени пенсии за старост и инвалидност са равни на изчисления пенсионен резерв за тези пенсии, образуван при допускания за смъртност и технически лихвен процент одобрени от КФН.

Социално-демографските показатели, които могат да окажат влияние на съвкупността на осигурените лица и пенсионерите са брой на зетите, процент на безработица, брой пенсионери, структура на зетите и пенсионерите по пол и възраст и др. За периода няма конкретни основания да се смята, че Фонда е претърпял някакви промени в отношение на съвкупността на осигурените лица и пенсионерите, или че е застрашен от голям брой лица за които може да се очаква да настъпят осигурителни рискове.

Финансовото състояние на Фонда е зависимо от икономическите фактори, доколкото е в състояние да реализира доходност от инвестирането на активите на осигурените лица и пенсионерите. През изминалата 2008 год. поради състоянието на външната среда в която функционира Фонда – Световна финансова криза, спад в стойностите и доходността на финансовите и паричните пазари, това не беше постигнато. Актюерските разчети на Фонда са направени на база технически лихвен процент 3.5%, като при избора му са отчетени основните икономически показатели – инфлация, основен лихвен процент, средна доходност на дълговите инструменти и др. Постигнатата доходност от инвестирането на активите на Фонда през периода е отрицателна и е под размера на технически лихвен процент. Реализираната доходност от инвестирането на активите на Фонда през предходния 24 месечен период е в размер на -6.82% изчислена на годишна база. Разпределената нетна доходност от инвестирането на средствата на осигурените лица и пенсионери за календарната 2007 година е в размер на 24.23%, докато реализираната загуба от доходност от инвестиране на активите на Фонда през 2008 год. е в размер на -30,11%. Като се има предвид равнището на несигурност относно бъдещото развитие на редица важни макроикономически параметри включени в актюерските прогнози на пенсионния фонд, изглежда много трудно и рисковано тяхното еднозначно отчитане. На база на досегашното проявление на покритите осигурителни рискове и извършваните във връзка с тях пенсионни плащания не е възникнала обективна необходимост от промяна в актюерските разчети, във връзка с предлаганите срочни пенсии.

7.6. АНАЛИЗ И АКТЮЕРСКА ОЦЕНКА НА ПЛАТЕЖОСПОСОБНОСТТА НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД.

Платежоспособността на Фонда представлява размера на минималните ликвидни средства, достатъчни да гарантират плащанията на текущите задължения към

осигурените лица и пенсионерите. Коефициентът на ликвидност на Фонда представлява съотношението на краткосрочните задължения към ликвидните активи. Той показва възможността на Фонда да посрещне текущите си задължения в краткосрочен план и отразява степента на превишение на ликвидните активи над краткосрочните задължения. Ликвидните активи на фонд за допълнително пенсионно осигуряване се формират от: паричните средства в каса, паричните средства по разплащателни сметки, депозитите по сметки в банки, които не са в производство по несъстоятелност, и вземания с остатъчен срок до падежа не по-дълъг от три месеца и ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, със срок до падежа до една година.

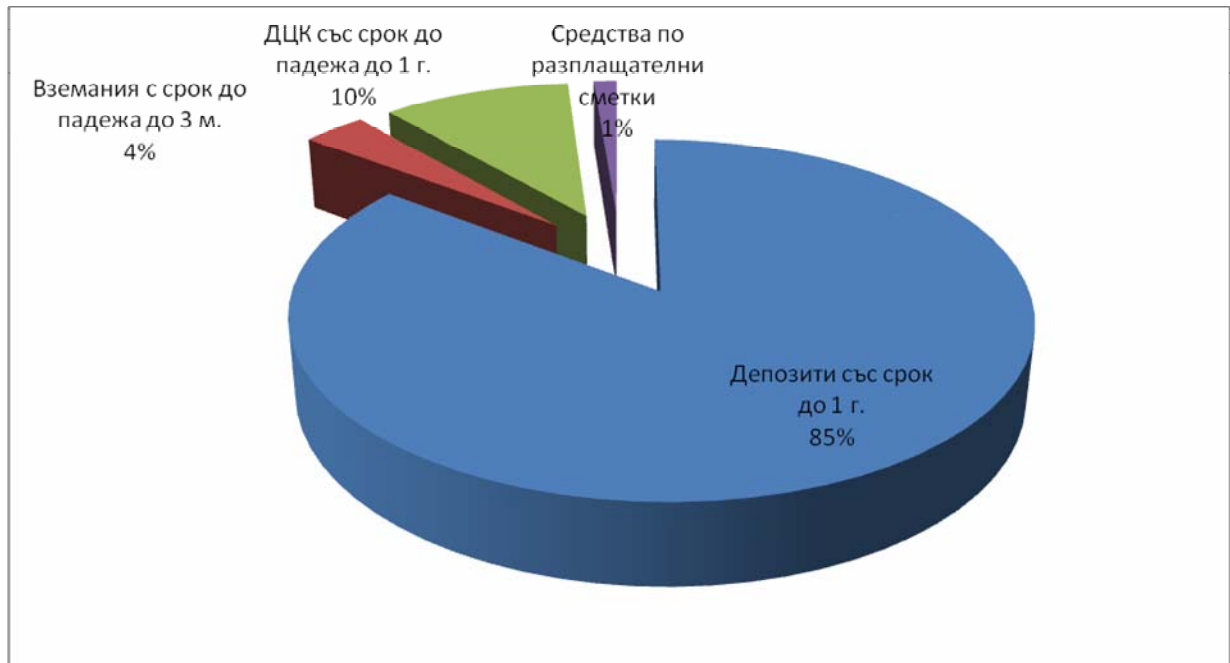
В табличен и графичен вид е представена структурата на ликвидните активи.

СТРУКТУРА НА ЛИКВИДНИТЕ СРЕДСТВА И КОЕФИЦИЕНТ НА ЛИКВИДНОСТ

№ по	ПОКАЗАТЕЛИ	Стойност (хил. лв.)
1.	Ликвидни средства	1 957
1.1.	Парични средства на каса	0
1.2.	Парични средства по сметки в банки, които не са в производство по несъстоятелност	24
1.3.	Депозити със срок до една година в банки, които не са в производство по несъстоятелност	1670
1.4.	Вземания с остатъчен срок до падежа не по-дълъг от 3 месеца	66
1.5.	Ценни книжа, издадени или гарантирани от държавата, със срок до падежа до една година	197
1.6.	Дългови ценни книжа по чл. 176,ал.1,т.10 от КСО със срок до падежа една година	0
2.	Текущи задължения	11
2.1.	Текущи задължения към осигурените лица и пенсионери	1
2.2.	Текущи задължения към ПОАД „ЦКБ–СИЛА“	7
2.3.	Други текущи задължения	3
3.	Съотношение на ликвидните средства и текущите задължения	177.909

Ликвидните активи на Фонда към 31.12.2008 год. са в размер на 1 957 хил. лева. Текущите задължения на Фонда се формират от текущите задължения към осигурените лица, пенсионерите и към пенсионноосигурителното Дружество. Краткосрочните задължения са в размер на 11 хил. лева. Коефициентът на ликвидност на фонда е в размер на 177.9 т.е. ликвидните активи превишават сто седемдесет и седем пъти краткосрочните задължения. Този показател показва висока степен на ликвидност на фонда и способността му безпроблемно да обслужва задълженията си към осигурените лица и пенсионерите през следващия отчетен период.

СТРУКТУРА НА ЛИКВИДНИТЕ АКТИВИ НА ДПФ „ЦКБ – СИЛА” КЪМ 31.12.2008 Г.

7.7. ПРОГНОЗА ЗА СЪСТОЯНИЕТО НА ПЕНСИОННИЯ ФОНД ПО ОСИГУРИТЕЛНИ РИСКОВЕ И ВИДОВЕ ПЕНСИОННИ СХЕМИ ЗА СЛЕДВАЩИТЕ ТРИ ГОДИНИ.

Пенсионната схема на Фонда предлага изплащането на срочни пенсии за старост, инвалидност и наследствени срочни пенсии на наследниците на починали осигурени лица или пенсионери. В резултат на анализа на полово-възрастовия състав на контингента от участници в пенсионния фонд може да се направи извода, че Фонда не е застрашен по отношение на настъпване на голям брой от покритите осигурителни рискове в краткосрочен план. През следващите три години може да се очаква да се увеличава броя на плащанията свързани с риска старост и съответно и да се увеличат пенсионните плащания и броя на пенсионерите получаващи срочна пенсия за старост. Към края на отчетната година броя на пенсионерите на Фонда е 42, от които 18 получават пожизнени пенсии за старост и 23 пенсионери получават срочна пенсия за старост, а едно лице получава пожизнена пенсия за инвалидност. Средният месечен размер на една изплащана срочна пенсия за старост през 2008 г. е в размер на 73,21 лева, средният размер на една пожизнена пенсия за старост е в размер на 3,39 лева, размерът на пожизнената пенсия за инвалидност е 2,87 лева. Не се очаква да бъдат отпускани нови пожизнени пенсии за нови пенсионери, така че в бъдеще не се очаква броят на пенсионерите получаващи пожизнени пенсии да се увеличава. От броя на пенсионерите получаващи пожизнени пенсии и средният размер на една месечна пожизнена пенсия може да се направи извода, че риска за Фонда от това лицата, получаващи пожизнени пенсии да надживеят средната продължителност на живота над тази заложена в таблиците за смъртност в момента на отпускане на тези

пенсии е незначителен. През следващите три години може да се очаква да се увеличи броя на пенсионерите получаващи срочни пенсии за старост както следва – през 2009 год. до 75 пенсионери, през 2010 год. до 105 пенсионери, през 2011 год. до 240 пенсионери. В бъдеще се очаква броя на еднократното изплащане на средствата при настъпване на осигурителен случай да намалява, и да се увеличава броя на лицата, които избират периодични пенсионни плащания. През следващите няколко години не се очаква възникването на плащания при настъпване на основните осигурителни случаи да повлияе съществено върху размера на активите на Фонда. От тук може да се направи извода, че Фонда функционира в условия на висока сигурност по отношение на евентуални бъдещи плащания свързани с настъпване на основните осигурителни случаи и ще бъде в състояние да посрещне плащанията по краткосрочните си, средносрочни и дългосрочни задължения.

7.8. ОЦЕНКА НА ИНФОРМАЦИОННАТА БАЗА, ИЗПОЛЗВАНА В АКТЮЕРСКИЯ ДОКЛАД.

При изготвянето на настоящия актюерски доклад съм се базирал на информация от софтуерния продукт на Дружеството в който се отразяват всички осигурителни договори на осигурените във Фонда лица, приходите от осигурителни вноски и извършваните пенсионни плащания. Използваната информационна база при изготвяне на актюерския доклад е надеждна и възможността за грешки е сведена до минимум поради факта, че е съставена от справки от реалната информационна и счетоводна система на Дружеството. В използвания софтуер на фирма АКТА, с който работят осем от лицензираните девет дружества за допълнително доброволно осигуряване са вградени справки за възрастово-половата структура на осигурените лица, за движенията по осигурителните партиди на осигурените лица и пенсионери. Системата съдържа пълната информация от лицензирането на Дружеството през 1994 г. Информацията се контролира ежедневно от ИТ отдела и посредством справките ежедневни, месечни и годишни към КФН. Използваната биометрична таблица за смъртност представена пред КФН при лицензиране на фонда и технически лихвен процент 3.5%. Интерполациите и графичните и таблични справки са изготвени посредством електронните таблици и вградени функции на Microsoft EXCEL на базата на данни от информационната система

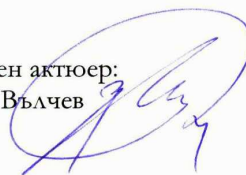
Информационната база позволява да бъде изготвена статистическа информация за структурата на осигурените лица по пол и възраст и съответно на размера на натрупаните средства по техните осигурителни партиди. База за актюерските анализи направени в доклада е също така и счетоводна информация за размера на активите и тяхната промяна през периода. Тя включва информация за размера на активите в началото на периода, приходи от осигурителни вноски, реализирана доходност и прехвърлени средства от друг фонд, както и размера на извършените пенсионни плащания по осигурителни случаи, еднократно теглени суми, прехвърлени средства в друг фонд и начислени такси и удържки към пенсионноосигурителното дружество. Актюерския анализ и оценката на състоянието на Фонда изцяло се базира на наличната информация, която е надеждна и достоверна с оглед на използваните

източници. Въз основа на оценката на състоянието и промяната на фонда през отчетната и предходните години е изготвена прогноза за очакваното му бъдещо развитие през следващите три години. В резултат на извършените анализи на състоянието на Фонда и влиянието на възможните рискови фактори може да се направи извода, че в краткосрочен и дългосрочен план Фонда не е застрашен по отношение на размера и структурата на неговите активи и е в състояние да поеме бъдещите задължения към осигурените лица и пенсионерите.

Изпълнителен директор:
Георги Тодоров

Отговорен актюер:
Веселин Вълчев

София
09.03.2009

Отчет за нетните активи в наличност за ДОХОДИ

Пояснение	2008 '000 лв	2007 '000 лв
Активи		
Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	6	11 367
Инвестиционни имоти	7	253
Парични средства	8	706
Текущи вземания	9	654
Вземания от свързани лица	14.2	27
Общо активи	9 207	13 007
Пасиви		
Текущи задължения към осигурени лица	1	-
Задължения към свързани лица	14.2	20
Задължения	13	508
	11	528
Нетни активи в наличност за доходи	10	12 479

Изготвил:
 /Лиляна Савова/

Главен изпълнителен директор:
 /Георги Годоров/

Дата: 09.03.2009 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:
 /Мария Апостолова/
 Регистриран одитор

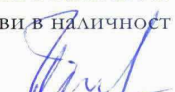
Заверил съгласно одиторски доклад:
 /Д-р Мариана Михайлова/

 Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 28 до стр. 54 представляват неразделна част от него.

Отчет за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи

Пояснение	2008 '000 лв	2007 '000 лв
Загуби/ печалби от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно	11 (3 967)	2 191
Резултат от инвестиционни имоти	7 100	12
Резултат от инвестиране на средствата на фонда	(3 867)	2 203
Вноски за осигурени лица	2 449	3 497
Постъпили суми за осигурени лица, прехвърлени от други пенсионни фондове	207	371
Общо увеличения, свързани с осигурителни вноски	2 656	3 868
Изплатени суми по осигурителни договори	10 (1 921)	(755)
Преведени суми на лица, преминали в други пенсионни фондове	(10)	(43)
Преведени средства на държавния бюджет	(41)	(21)
Удръжки и такси за ПОД	12 (100)	(369)
Общо намаления	(2 072)	(1 188)
Намаление/ увеличение, нетно	(3 283)	4 883
Нетни активи в наличност в начало на периода	12 479	7 596
Нетни активи в наличност в край на периода	9 196	12 479

Изготвил:
 /Дилияна Савова/

Главен изпълнителен директор:
 /Георги Тодоров/

Дата: 09.03.2009 г.

Заверил съгласно одиторски доклад:
 /Марий Апостолов/
 Регистриран одитор

Заверил съгласно одиторски доклад:
 /Д-р Мариана Михайлова/
 Регистриран одитор

Поясненията към финансовия отчет от стр. 28 до стр. 54 представляват неразделна част от него.

Отчет за паричните потоци

	Пояснение	2008 '000 лв	2007 '000 лв
Оперативна дейност			
Постъпления, свързани с осигурени лица	10	2 449	3 497
Плащания, свързани с осигурени лица		(1 906)	(738)
Плащания към пенсионери		(15)	(16)
Платени такси на ПОД		(86)	(391)
Постъпления от други пенсионни фондове	10	207	371
Плащания към други пенсионни фондове		(10)	(43)
Нетен паричен поток от оперативна дейност		639	2 680
Инвестиционна дейност			
Получени лихви и дивиденди		69	68
Придобиване на инвестиции		(2 695)	(5 254)
Постъпления от продажба на инвестиции		1 825	3 480
Плащания, свързани с инвестиционни имоти		(660)	(861)
Постъпления, свързани с инвестиционни имоти		890	210
Други парични потоци от инвестиционна дейност, нетно		(43)	(35)
Нетен паричен поток от инвестиционна дейност		(614)	(2 392)
Нетно увеличение на парични средства и еквиваленти			
		25	288
Парични средства и еквиваленти в началото на периода			
		1 656	1 368
Парични средства и еквиваленти в края на периода			
	8.1	1 681	1 656

Изготвил:
 /Дилиана Савова/

Главен изпълнителен директор:
 /Георги Тодоров/

Дата: 09.03.2009 г.

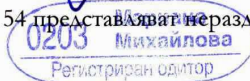
Заверил съгласно одиторски доклад:

 /Мария Апостолова/
 Регистриран одитор

Заверил съгласно одиторски доклад:

 /Д-р Мариана Михайлова/

Поясненията към финансовия отчет от стр. 28 до стр. 54 представляват неразделна част от него.

Пояснения към финансовия отчет

1 Обща информация

ДФФ ЦКБ СИЛА е вписан в Регистъра на фондовете за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по ф.д. № 13906/2000 при Софийски градски съд.

Фондът е отделно юридическо лице, което се представява при взаимоотношенията си с трети лица от ПОАД ЦКБ СИЛА

Притежава Лиценз № 8/26.10.2000 г. за извършване на допълнително доброволно пенсионно осигуряване, издаден от Държавната агенция за осигурителен надзор на 26.10.2000 г.

Фондът е създаден за неопределен срок.

Фондът не отговаря с активите си за задълженията и за загубите на Дружеството, което го управлява и представява.

2. Осигурителни и пенсионни договори

ДФФ ЦКБ СИЛА извършва допълнително доброволно пенсионно осигуряване за лична допълнителна доброволна пенсия. Покритите осигурителни случаи са: старост, инвалидност и смърт. Всяко физическо лице, навършило 16 години може доброволно да се осигурява или да бъде осигурявано.

Пенсионните схеми, които се предлагат, са разработени на предварително определени осигурителни вноски.

Осигурителните вноски за доброволно осигуряване могат да бъдат за сметка на самото лице и/или работодател и/или друг осигурител.

Отделните пенсионните схеми са:

- индивидуална пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на осигуреното лице;
- колективна пенсионна схема – на основата на еднократни или периодични вноски за сметка на друг осигурител или работодател;

Допълнителните пенсии са пожизнени и срочни, по избор на осигуреното лице, като вида на пенсията и срока на нейното получаване се посочват в пенсионния договор при придобиване на право на допълнителна пенсия.

Плащанията са под формата на:

- допълнителни пенсии за старост и инвалидност;

- еднократно или разсрочено изплащане на средствата по индивидуалната партида;
- изплащане на наследствена пенсия;
- еднократно или разсрочено изплащане на наследниците на остатъка от средствата по индивидуалната партида на осигурените лица или пенсионера.

Размерът на личната пожизнена допълнителна пенсия за старост се изчислява на основата на:

- натрупаните средства по индивидуалната партида;
- техническия лихвен процент;
- биометрични таблици.

Право на допълнителна пенсия може да се придобие и чрез внасяне на еднократни вноски, като техният размер се определя на базата на актюерски разчети.

Техническият лихвен процент и биометричните таблици се одобряват от заместник председателя на Комисията за финансов надзор, ръководещ Управление “Осигурителен надзор”.

Осигурителният договор се прекратява в следните случаи:

- при смърт на осигурения;
- когато осигуреното лице прехвърли в полза на трето лице или друг пенсионен фонд цялата сума, натрупана в неговата индивидуална партида;
- при изтегляне на цялата сума, натрупана по неговата индивидуална партида;

Доходността от инвестирането на активите на ДПФ ЦКБ Сила за периода 29.12.2006 год- 30.12.2008 г. е . -6.82 % на годишна база (по данни на КФН).

Основни данни за ДПФ ЦКБ СИЛА за 2008 г.	’000 лв
Постъпили вноски през периода	2 449
Изтеглени суми през периода	1 972
Удържани такси и комисионни	100
Доход за разпределение, в т.ч.	
На осигурените лица	(3 867)
Всичко активи, в т.ч.	
На осигурени лица	9 207
Задължения към осигурените лица, в т.ч.	
Дългосрочни	9 196

3. Основа за изготвяне на финансовите отчети

Финансовият отчет на Фонда е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансови отчети (МСФО), разработени и публикувани от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и приети от ЕС.

Финансовият отчет към 31 декември 2008 г. (включително сравнителната информация към 31 декември 2007 г.) е одобрен и приет от Управителния съвет на 11 март 2009 г.

4. Промени в счетоводната политика

4.1. Общи положения

Следните нови изменения на стандарти и разяснения са задължителни за първи път за финансовата година, започваща на 1 януари 2008 г., но към момента не се отнасят до дейността на Фонда:

- КРМСФО 11 „МСФО 2 Група и трансакции със собствени акции”
- КРМСФО 12 „Концесийни договори за предоставяне на услуги”
- КРМСФО 14 „МСС 19 Ограничение на активите на плановете с дефинирани доходи, изисквания за минимални фондове и тяхното взаимодействие”
- Изменения в МСС 39 „Финансови инструменти: признаване и оценяване” и МСФО 7 „Финансови инструменти: оповестяване”, публикувани през октомври 2008 г. Поради изключителните сътресения на световните финансови пазари през третото тримесечие на 2008 г. СМСС позволява на дружествата да прекласифицират финансови активи съгласно измененията ретроспективно от 1 юли 2008 г. Ръководството на Дружеството анализира счетоводното третиране на финансовите инструменти във връзка с измененията.

Други стандарти или разяснения, валидни за отчети, изготвени съобразно изискванията на МСФО, не са влезли в сила през текущата финансова година.

Значителните ефекти в текущия, миналите или бъдещи периоди, произтичащи от прилагането за първи път на гореспоменатите стандарти и разяснения по отношение на представяне, признаване и оценка на сумите не са възникнали. Сравнителната информация за 2008 г., представена в този финансов отчет следователно не се различава от тази, публикувана във финансовия отчет към 31 декември 2007 г.

Преглед на стандартите и разясненията, приложими задължително за Фонда в бъдещи периоди, са представени в Пояснение 5.

4.2. Стандарти и разяснения, които не се прилагат от Фонда

Към датата на одобрението на този финансов отчет, някои нови стандарти, изменения и разяснения към съществуващи стандарти са публикувани, но не са влезли в сила и не са били приложени от по-ранна дата от Фонда.

Ръководството очаква, че всички нововъведения ще бъдат включени в счетоводната политика на Фонда за първия отчетен период, започващ след датата, от която те влизат в сила и не възнамерява да прилага тези промени от по – ранна дата.

Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения, които не се очаква да имат ефект върху финансовите отчети на Фонда е представена по-долу:

- МСФО 8 „Оперативни сегменти”, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. МСФО 8 заменя МСС 14 „Отчитане по сегменти” и изисква „мениджърски подход”, според който информацията за сегментите е представена на същата база, която се използва за целите на вътрешното отчитане. Очакваният ефект върху финансовите отчети все още се анализира от ръководството на Фонда.
- МСС 23 (изменен) „Разходи по заеми”, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Това изменение не е приложимо за дружеството, тъй като към момента разходите по заеми не отговарят на критериите, които трябва да се спазват при признаване на лихвените разходи като компонент на себестойността на построени от предприятието активи от имоти, машини, съоръжения и оборудване.
- МСС 32 (изменен) „Финансови инструменти: оповестяване и представяне” и съответните изменения на МСС 1 „Представяне на финансови отчети”, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Тези промени не са приложими за Фонда, тъй като то няма инструменти с право на връщане.
- МСФО 2 (изменен) „Плащане на базата на акции”, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Ръководството няма и не предвижда изплащането на възнаграждения под формата на дялове или опции за придобиване на дялове.
- МСФО 3 (изменен) „Бизнес комбинации” и произтичащите изменения на МСС 27 „Консолидирани и индивидуални финансови отчети”, МСС 28 „Инвестиции в асоциирани предприятия”, и МСС 31 „Дялове в съвместни предприятия”, в сила за бизнес комбинации, за които датата на закупуване е на или след започването на първия отчетен период, започващ на или след 1 юли 2009 г., без да се прилага с обратна сила за предходни периоди. Фонда не притежава съвместни и асоциирани предприятия.
- КРМСФО 13 „Програми за лоялни клиенти”, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 юли 2008 г. Фондът не прилага програми за лоялност на клиентите.
- КРМСФО 15 Споразумения за строителство на недвижими имоти, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Фонда не е

- склучил и не планира да склучва споразумения за строителство на недвижими имоти.
- КРМСФО 16 Хеджиране на нетна инвестиция в чуждестранна операция, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 октомври 2008 г. Фондът не прилага хеджиране на инвестиции в чуждестранни операции.
 - Годишни подобрения 2008 г. СМСС публикува „Подобрения на Международните стандарти за финансово отчитане 2008”. По-голямата част от тези промени ще влезнат с сила през отчетни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Тези промени не се очаква да имат значително влияние върху финансовия отчет на Фонда и не са анализирани подробно.

Информация относно нови стандарти, изменения и разяснения, които се очаква да имат ефект върху финансовите отчети на Фонда е представена по-долу:

- МСС 1 (изменен) „Представяне на финансови отчети”, в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2009 г. Ръководството е в процес на разработване на финансови отчети съгласно променените изисквания за оповестяване в този стандарт.

Базирайки се на прилаганите счетоводни политики, ръководството на Фонда не очаква значително отражение върху финансовите отчети на Фонда след влизането в сила на промените в стандартите и новите стандарти и разясненията.

5. Счетоводна политика

5.1. Общи положения

Най-значимите счетоводни политики, прилагани при изготвянето на тези финансови отчети, са представени по-долу.

Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципите за оценка за всеки вид активи, пасиви, приходи и разходи съгласно МСФО. Базите за оценка са оповестени подробно по-нататък в счетоводната политика към финансовите отчети. Финансовите отчети са изготвени при спазване на принципа на действащо предприятие.

Следва да се отбележи, че при изготвянето на представените финансови отчети са използвани счетоводни оценки и допускания. Въпреки че те са базирани на информация, предоставена на ръководството към датата на изготвяне на финансовите отчети, реалните резултати могат да се различават от направените оценки и допускания.

5.2. Сделки в чуждестранна валута

Отделните елементи на финансовите отчети на Фонда се оценяват във валутата на основната икономическа среда, в която предприятието извършва дейността си (“функционална валута”). Финансовите отчети на Фонда са изготвени в български лева (лв). Това е функционалната валута и валутата на представяне на Фонда.

Сделките в чуждестранна валута се отчитат при първоначалното им признаване в отчетната валута на Фонда по официалния обменен курс за деня на сделката, (обявения фиксинг на Българска народна банка). Приходите и разходите от курсови разлики, които възникват при уреждането на тези сделки и преоценяването на паричните позиции в чуждестранна валута в края на периода, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Валутният борд в България е въведен на 1 юли 1997 г. в изпълнение на препоръките на Международния Валутен Фонд (МВФ) и първоначално стойността на българския лев бе фиксирана към стойността на германската марка в съотношение 1:1. След въвеждането на еврото българският лев бе фиксиран към еврото в съотношение 1EUR = 1.95583 лв.

5.3. Приходи и разходи

Приходите на пенсионния фонд включват приходи от инвестиции. Към инвестиционните приходи спадат лихви, дивиденди, приходи от отдаване под наем на недвижимо имущество и промени в нетната пазарна стойност на инвестициите. Приходи от лихви се отчитат на принципа на начислението.

Разходи се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи към датата на тяхното възникване.

5.4. Инвестиционни имоти

Фондът отчита като инвестиционни имоти земя и сгради, които се държат по-скоро за получаване на приходи от наем или за увеличение на капитала или и за двете, отколкото за:

- използване при производствена дейност или административни цели
- продажба в рамките на обичайната икономическа дейност.

Инвестиционните имоти се признават като актив във финансовите отчети на Фонда само при условие, че са изпълнени следните две изисквания:

- вероятно е да бъдат получени бъдещи икономически изгоди от инвестиционните имоти
- стойността на инвестиционните имоти може надеждно да бъде оценена.

Инвестиционните имоти се оценяват първоначално по себестойност, включваща покупната цена и всякакви разходи, които са пряко свързани с инвестиционния имот – например хонорари за правни услуги, данъци по прехвърляне на имота и други разходи по сделката.

След първоначалното им признаване инвестиционните имоти, се отчитат като се използва моделът на справедливата стойност. Справедливата стойност представлява най-вероятната цена, която може да бъде получена на пазара към датата на баланса.

Промени в справедливата цена на инвестиционните имоти или стойността на продажбата на инвестиционния имот се отразява на реда: „Резултат от инвестиционни имоти” в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи.

Последващите разходи, свързани с инвестиционни имоти, които вече са признати във финансовите отчети на Фонда, се прибавят към балансовата стойност на имотите, когато е вероятно Фонда да получи бъдещи икономически изгоди, надвишаващи първоначално оценената стойност на съществуващите инвестиционни имоти. Всички други последващи разходи се признават за разход в периода, в който са възникнали.

Фондът отписва инвестиционните си имоти при продажбата им или при трайното им изваждане от употреба, в случай че не се очакват никакви икономически изгоди от тяхната продажба. Печалбите или загубите, възникващи от изваждането им от употреба или продажбата им, се признават в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи и се определят като разлика между нетните постъпления от продажбата и балансовата стойност на актива.

5.5. Финансови активи

Финансовите активи, с изключение на хеджиращите инструменти, включват следните категории финансови инструменти:

- заеми и вземания;
- финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата;

Финансовите активи се разпределят към отделните категории в зависимост от целта, с която са придобити.

Финансовите активи се признават на датата на уреждането.

При първоначално признаване на финансов актив Фонда го оценява по справедливата стойност. Транзакционните разходи към инвестиционните посредници се отчитат на датата на сепълмент на сделките с ценни книжа, като се прилага принципът на начисляването.

Отписването на финансов актив се извършва, когато Фонда загуби контрол върху договорните права, които съставляват финансовия актив – т.е. когато са изтекли правата за получаване на парични потоци, или е прехвърлена значимата част от рисковете и изгодите от собствеността. Тестове за обезценка се извършват към всяка дата на изготвяне на Отчета за нетните активи в наличност за доходи, за да се

определи дали са налице обективни доказателства за наличието на обезценка на конкретни финансови активи или групи финансови активи.

Заеми и вземания са недеривативни финансови инструменти с фиксирани плащания, които не се търгуват на активен пазар. Заемите и вземанията последващо се оценяват по амортизирана стойност като се използва методът на ефективната лихва, намалена с размера на обезценката. Всяка промяна в стойността им се отразява в Отчета за промени в размера на нетните активи за текущия период. Вземания на Фонда спадат към тази категория финансови инструменти. Дисконтиране не се извършва, когато ефектът от него е незначителен.

Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, са активи, които са държани за търгуване или са определени като финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата при първоначалното им признаване. По дефиниция всички деривативни финансови активи, освен ако не са специално определени като хеджиращи инструменти, попадат в тази категория. Фондът не притежава други финансови инструменти, които попадат в тази категория.

Справедливата стойност на финансовите инструменти се определя към края на всеки ден на база пазарни котировки на цената им, без в нея да се включват разходите по осъществяване на сделката. В случай, че такива котировки не съществуват, справедливата стойност на финансовите активи се определя чрез техники за оценка в съответствие с възприетите правила за оценка на активите на Фонда.

5.6. Пари и парични еквиваленти

Фондът отчита като пари и парични средства наличните пари в брой, парични средства по банкови сметки, депозити, краткосрочни и високоликвидни инвестиции, които са лесно обрращаеми в паричен еквивалент и съдържат незначителен риск от промяна в стойността си.

5.7. Финансови пасиви

Финансовите пасиви включват задължения към Дружеството, управляващо Фонда.

Финансовите пасиви се признават тогава, когато съществува договорно задължение за плащане на парични суми или друг финансов актив на друго предприятие или договорно задължение за размяна на финансови инструменти с друго предприятие при потенциално неблагоприятни условия.

Задълженията се признават първоначално по номинална стойност и впоследствие се оценяват по амортизируема стойност, намалена с плащания по уреждане на задължението.

5.8. Такси

Таксата за управление на осигурителните вноски се удържат при постъпване на осигурителните вноски на базата на сключени договори за допълнително пенсионно осигуряване в ДПФ.

Задълженията към осигурените лица са оповестени по номинал, намалени с таксите съгласно Правилника на Фонда и увеличени с доходността от инвестиране.

Във връзка с осъществяването на дейността по управление на ДПФ от Пенсионноосигурителното дружество, ДПФ начислява и изплаща на ПОД следните такси върху вноските:

- от осигурено лице или друг осигурител за всяка вноска в размер:
 - до 60 лв. – 4%;
 - от 60 лв. до 1 000 лв. – 3,5 %;
 - от 1 000 лв. до 5 000 лв. – 3 %;
 - над 5 000 лв. – 2,5 %;
- от осигурител за всяка вноска в размер:
 - до 60 лв. – 4 %;
 - над 60 лв – 3,5 %;
- от осигурител или друг осигурител, независимо от размера на отделните вноски:
 - за осигуряване на повече от 2 000 лица – 3 %;
 - за осигуряване на повече от 3 000 лица – 1,8 %;
 - за осигуряване на повече от 2 000 лица с месечни осигурителни вноски, когато общия размер на вноските по съответния осигурителен договор е над 40 000 лв. на месец – 1 %.

Такса в размер на 9 лв. се събира и от встъпителните вноски в ДПФ за откриване на нова партида на лица, решили да се осигурят за първи път в ДПФ.

Встъпителната такса при осигуряване по договор с осигурител или друг осигурител е в размер както следва:

- от 250 до 2 000 осигурени лица включително – 7 лв.;
- над 2 000 осигурени лица – 1 лв.

Инвестиционната такса е в размер на 10% от реализираната доходност.

Дружеството събира и допълнителна такса при всяко частично изтегляне на натрупаните средства по индивидуални партиди в размер на 0.95 лв.. Събира се и допълнителна такса при изтегляне на цялата натрупана сума или прехвърляне на средствата в доброволен пенсионен фонд, управляван от друго пенсионноосигурително дружество както следва:

- до 10 години включително участие във Фонда – 20 лв
- над 10 години участие – 10 лв

5.9. Данъци

Приходите на Фонда не се облагат с данък по реда на Закона за корпоративното подоходно облагане.

Приходите от инвестиране на активите на Фонда, разпределени по индивидуалните партии на осигурените лица не се облагат с данък по смисъла на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Услугите по допълнително задължително пенсионно осигуряване не се облагат по реда на Закона за данък върху добавената стойност.

5.10. Несигурност на счетоводните приблизителни оценки

При изготвянето на финансовия отчет ръководството прави редица предположения, оценки и допускания относно признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи.

Действителните резултати могат да се различават от предположенията, оценките и допусканията на ръководството и в редки случаи съответстват напълно на предварително оценените резултати.

Информация относно съществените предположения, оценки и допускания, които оказват най-значително влияние върху признаването и оценяването на активи, пасиви, приходи и разходи е представена по-долу.

5.10.1. Обезценка

За загуба от обезценка се признава сумата, с която балансовата стойност на даден актив или единица, генерираща парични потоци, превишава възстановимата им стойност. За да определи възстановимата стойност, ръководството на Фонда изчислява очакваните бъдещи парични потоци за всяка единица, генерираща парични потоци, и определя подходящия дисконтов фактор с цел калкулиране на настоящата стойност на тези парични потоци. При изчисляване на очакваните бъдещи парични потоци ръководството прави предположения относно бъдещите брутни печалби. Тези предположения са свързани с бъдещи събития и обстоятелства. Действителните резултати могат да се различават и да наложат значителни корекции в активите на Дружеството през следващата отчетна година.

В повечето случаи определянето на приложимия дисконтов фактор включва извършване на подходящи корекции на пазарния риск и на рискови фактори, които са специфични за отделните активи.

5.10.2. Справедлива стойност на финансовите инструменти

Ръководството използва техники за оценяване на справедливата стойност на финансови инструменти при липса на котирани цени на активен пазар. Подробености относно използваните предположения са представени в поясненията за финансови активи и пасиви. При прилагане на техники за оценяване ръководството използва в максимална степен пазарни данни и предположения, които пазарните участници биха възприели при оценяването на даден финансов инструмент. Когато липсват приложими пазарни данни, ръководството използва своята най-добра оценка на предположенията, които биха направили пазарните участници. Тези оценки могат да се различават от действителните цени, които биха били определени при справедлива пазарна сделка между информирани и желаещи страни в края на отчетния период.

6. Финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Акции	1 969	4 887
Дялове в колективни инвестиционни схеми	391	859
Облигации	2 161	1 945
ДЦК	2 217	2 718
Банкови депозити	1 670	958
	8 408	11 367

Инвестициите по справедлива стойност по видове валути са представени както следва:

	2008 ‘000 лв	2007 ‘000 лв
Инвестиции по справедлива стойност в лева	6 242	9 351
Инвестиции по справедлива стойност в евро	1 952	1 774
Инвестиции по справедлива стойност в долари	214	242
	8 408	11 367

6.1. Акции

	2008 ‘000 ЛВ	2007 ‘000 ЛВ
Асенова крепост АД	380	328
Синергон Холдинг АД	2	15
Доверие Обединен Холдинг АД	3	6
Неохим АД	272	473
Албена Инвест Холдинг АД	3	15
Оргахим АД	63	492
ПБРП АД	102	391
Биовет АД	1	7
Кораборемонтен Завод Одесос АД	-	503
Св.Св. Константин и Елена Холдинг АД	186	313
Каучук АД	307	438
Оловно Цинков Комплекс АД	50	470
Първа Инвестиционна банка АД	126	571
Аванс Терафонд АДСИЦ	44	81
Буленд Инвестмънтс АДСИЦ	90	181
ИД Аванс Инвест	31	94
Фонд за Недвижими Имоти България АДСИЦ	198	485
Премиер Фонд АДСИЦ	31	24
Индустриален Холдинг България АД	80	-
	1 969	4 887

6.2. Дялове в колективни инвестиционни схеми

	2008 ‘000 ЛВ	2007 ‘000 ЛВ
ДФ ДСК Разтеж	44	127
ДФ ОББ Платиниум Облигации	162	166
ДФ Европа	133	355
ДФ Стандарт Инвестмънт Високодоходен фонд	52	211
	391	859

6.3. Облигации

		2008	2007				
		'000 ЛВ	'000 ЛВ				
Корпоративни облигации		1 713	1 539				
Корпоративни облигации в чужбина		279	226				
Общински облигации		169	180				
		2 161	1 945				

Емитент	Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Пазарна стойност '000 ЛВ
Корпоративни облигации						
Финанс Консултинг ЕАД-София	BG210002205 7	12.1580 %	26.8.2010	EUR	161 000	337
Енемона АД-Козлодуй	BG210000805 6	9.2500%	20.5.2010	BGN	39 000	40
Енемона АД-Козлодуй	BG210002106 7	7.8420 %	29.6.2011	EUR	91 000	176
АутоБохемия АД-София	BG210000706 6	8.0000%	07.3.2011	BGN	45 000	45
Зърнени храни трейд АД-София	BG210003505 9	10.3990 %	11.11.2011	EUR	169 714	361
АутоБохемия АД-София	BG210001305 6	8.8000%	14.7.2010	BGN	120 000	124
Холдинг Варна А АД-Варна	BG210003306 2	8.0000%	18.10.2013	EUR	207 000	441
Холдинг Нов Век АД-София	BG210004906 8	8.0000%	15.12.2013	EUR	90 000	189
						1 713
Корпоративни облигации в чужбина						
Петрол АД	XS0271812447	8.375%	26.10.2011	EUR	300 000	279
						279
Общински облигации						
Бранденбург, Германия	XS0307781541	-	01.08.2012	EUR	100 000	169
						169
						2 161

Използваният метод за оценка на корпоративните облигации, различен от пазарна оценка, е методът на дисконтираните парични потоци. В следващата таблица е представена нормата на дисконтиране към 31.12.2008 г

ISIN	Емитент	Норма на дискотиране	Цена за номинал	Модел на оценка
BG2100021067	Енемона АД-Козлодуй	8.6027%	988.19	Експертна оценка съгласно правилата
BG2100008056	Енемона АД, гр. Козлодуй	8.6027%	609.26	Експертна оценка съгласно правилата
BG2100013056	ЛутобохемияАД-София	9.1027%	1036.62	Експертна оценка съгласно правилата
BG2100007066	ЛутоБохемияАД-София	9.4027%	999.41	Експертна оценка съгласно правилата
BG2100022057	Финанс Консултинг 2002 ЕАД-София	8.6027%	1071.7	Експертна оценка съгласно правилата

6.4. ДЦК

Емисия	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Пазарна стойност '000 лв
BG2040303211	5.7500%	02.07.2013	BGN	40 500	40
BG2040302213	7.0000%	17.07.2009	BGN	126 000	131
BG2040004215	5.2000%	04.02.2014	BGN	235 900	229
BG2040003217	7.5000%	08.01.2013	BGN	129 000	140
XS0145623624	8.2500%	15.01.2015	USD	150 000	214
BG2040202215	7.5000%	17.04.2012	BGN	700 400	748
BG2040005212	4.2500%	12.01.2015	BGN	113 900	109
BG2040007218	4.2500%	10.01.2017	BGN	462 260	403
BG2040008216	4.5000%	16.01.2018	BGN	50 000	42
BG2040006210	3.5000%	04.01.2016	BGN	97 000	88
BG2040002219	7.5000%	16.01.2009	BGN	70 000	73
					2 217

6.5. Банкови депозити

Към 31.12.2008 г. депозитите на Фонда с начислените лихви по тях към края на годината са следните:

Банка	Лихвен процент	Падеж	Вид валута	Номинал	Сума на депозита ‘000 лв
"ОББ" АД	6.80%	03.2.2009	BGN	100 000	101
"Райфайзенбанк България ЕАД"	8.30%	04.3.2009	BGN	120 000	121
"Райфайзенбанк България ЕАД"	8.70%	02.6.2009	BGN	200 000	201
"Райфайзенбанк България ЕАД"	8.10%	13.2.2009	BGN	100 000	101
"МКБ Юнионбанк"	7.25%	07.1.2009	BGN	309 591	315
"Юробанк И ЕФ Джи Б-я"	8.00%	23.6.2009	BGN	206 104	207
"Юробанк И ЕФ Джи Б-я"	7.80%	21.5.2009	BGN	150 000	150
"Юробанк И ЕФ Джи Б-я"	7.20%	05.1.2009	BGN	70 000	70
Банка "ДСК"	6.80%	14.1.2009	BGN	101 768	103
Банка "ДСК"	6.80%	14.1.2009	BGN	150 000	151
"Алфа Банка - клон България"	9.05%	30.1.2009	BGN	150 000	150
					1 670

7. Инвестиционни имоти

Инвестиционните имоти на Фонда включват имоти, които се държат с инвестиционна цел.

Промени в балансовите стойности, отразени в Баланса, могат да бъдат представени както следва:

	‘000 лв
Балансова стойност към 1 януари 2007	239
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	14
Балансова стойност към 31 декември 2007	253
Новопридобити активи	494
Нетна печалба от промяна в справедлива стойност	21
Балансова стойност към 31 декември 2008	768

Инвестиционните имоти представляват поземлен имот на адрес гр. Пловдив, придобити през 2007 г. на стойност 239 хил. лв. През 2007 г. въз основа на доклад от лицензиран оценител инвестиционните имоти са преоценени и е реализиран печалба от промяна в справедливата стойност, в размер на 14 хил.лв.

През 2008 г. са придобити 2 инвестиционни имота в гр. Русе на обща стойност 494 хил. лв., представляващи промишлени сгради съответно на стойност – 272 и 222 хил. лв. През 2008 г. въз основа на доклади от лицензиран оценител инвестиционните имоти са преоценени и е реализирана обща печалба от промяна в справедливата стойност, в размер на 21 хил лв. – 17 хил. лв. за имота в гр. Пловдив и 4 хил. лв. за двата имота в гр. Русе.

Справедливата стойност е определена на база на текущите пазарни нива.

Инвестиционните имоти са представени във финансовите отчети на Фонда като е използван Модел на справедливата стойност

Следните суми, свързани с инвестиционните имоти, са отразени в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи:

	2008	2007
	‘000 лв	‘000 лв
Приходи за лихви и неустойки, свързани с инвестиционни имоти	80	-
Приходи от последваща оценка по справедлива стойност	21	14
Приходи от наеми	1	-
Преки оперативни разходи	(2)	(2)
	100	12

Преките оперативни разходи са свързани с начислен и платен за годината данък сгради и такса смет.

8. Парични средства

	2008	2007
	‘000 лв	‘000 лв
Парични средства в банки	24	706
	24	706

8.1. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства, представени в Отчета за паричните потоци, включват:

	2008 ‘000 ЛВ	2007 ‘000 ЛВ
Банкови депозити	1 657	950
Парични средства в банки	24	706
	1 681	1 656

9. Текущи вземания

	2008 ‘000 ЛВ	2007 ‘000 ЛВ
Дивиденди	5	5
Предплатени аванси	-	649
Други	1	-
	6	654

10. Нетни активи в наличност за доходи

	2008 ‘000 ЛВ	2007 ‘000 ЛВ
Нетни активи в наличност за доходи	9 196	12 479
	9 196	12 479

Изменението на нетните активи в наличност за доходи е резултат от:

	2008 ‘000 ЛВ	2007 ‘000 ЛВ
В началото на периода	12 479	7 596
Постъпили осигурителни вноски	2 449	3 497
Постъпили суми от пенсионни фондове, управлявани от други ПОД	207	371
Общо увеличение от осигурителни вноски	2 656	3 868
Отрицателен/ положителен доход от инвестиране средствата на фонда	(3 867)	2 203
Резултат от инвестиране на средствата на фонда	(3 867)	2 203
Изплатени пенсии	(18)	(16)
Еднократно изплатени суми на осигурени лица	(1 854)	(691)
Средства за изплащане на наследници на осигурени лица	(49)	(48)
Изплатени суми по осигурителни договори	(1 921)	(755)
Преведени суми на осигурени лица, преминали в други пенсионни фондове	(10)	(43)
Преведени суми на държавния бюджет	(41)	(21)
Встъпителна такса	(8)	(20)
такса за обслужване	(89)	(126)
10% такса от доходността	-	(220)
Такса за прехвърляне	-	(1)
Такса за изтегляне	(3)	(2)
В края на периода	9 196	12 479

Прекратени осигурителни договори през годината са в резултат от:

Основание	Брой	2008	2007
		Изплатена сума ‘000 ЛВ	Изплатена сума ‘000 ЛВ
Изтеглени вноски	127	322	40
Прехвърляне към други ПОД	7	7	43
Придобито право на пенсия	402	789	357
Смърт на осигурено лице	32	49	48
	568	1 167	488

11. Загуба/ печалба от финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно

Представените в Отчета за промени в размера на нетните активи в наличност за доходи загуба/печалба за финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата, нетно са свързани с финансови активи и пасиви класифицирани като държани за търгуване.

	2008 ‘000 ЛВ	2007 ‘000 ЛВ
Печалби от преоценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	13 356	9 599
Загуби от преоценка на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(17 719)	(7 984)
Печалба от продажба на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	1	5
Загуба от продажба на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	(24)	(77)
Комисионни на инвестиционни посредници	(6)	
Приходи от лихви, нетно	402	323
Приходи от дивиденди	12	32
Приходи от придобиване на финансови активи, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата от увеличение на капитала	-	321
Печалба от промяна във валутните курсове	182	86
Загуба от промяна във валутните курсове	(171)	(114)
	(3 967)	2 191

12. Удръжки и такси за ПОД

Видове такси		2008	2007
		Стойност на таксата ‘000 ЛВ	Стойност на таксата ‘000 ЛВ
Встъпителна такса	До 9 лева	8	20
Такса за обслужване на дейността	До 5 %	89	126
Такса изтегляне	не повече от 20 лв.	3	2
Такса прехвърляне	До 20 лв.		1
Такса от доходността	10%	-	220
		100	369

13. Задължения

	2008 ‘000 ЛВ	2007 ‘000 ЛВ
Данъчни задължения	3	2
Репо сделки	-	506
	<u>3</u>	<u>508</u>

Данъчните задължения на ДПФ ЦКБ Сила към 31.12.2008 г. представляват Окончателен данък върху доходите на физическите лица по чл. 38 ал. 8 от Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

14. Сделки със свързани лица

Основното свързано лице, с което ДПФ ЦКБ Сила осъществява своята дейност е ПОАД ЦКБ Сила.

14.1. Сделки с ПОАД ЦКБ Сила

Видове такси	Встъпи телна такса ‘000 ЛВ	Такса обслужва не ‘000 ЛВ	Такса прехвърляне и изтегляне ‘000 ЛВ	Такса от Доходнос тта ‘000 ЛВ	Всичко ‘000 ЛВ
Към 31.12.2006 г.	-	5	-	10	15
Преведени към ПОД	(18)	(113)	(3)	(257)	(391)
Начисления към ПОД	20	126	3	220	369
Към 31.12.2007 г.	2	18	-	(27)	(7)
Преведени към ПОД	(10)	(100)	(3)	27	(86)
Начисления към ПОД	8	89	3	-	100
Към 31.12.2008 г.	-	7	-	-	7

14.2. Разчети с ПОАД ЦКБ Сила

	2008 ‘000 ЛВ	2007 ‘000 ЛВ
Вземания за:		
- банкови такси и изчерпани пенсионни партии	1	27
	<u>1</u>	<u>27</u>
Задължения за:		
- Въгъпителна такса	-	2
- Такса за обслужване	7	18
- Такса от доходността	-	-
	<u>7</u>	<u>20</u>

15. Политика по управление на риска

15.1. Търговски операции

Фондовете набират парични средства от осигурените лица, които се управляват от ПОД в съответствие с утвърдената инвестиционна политика и изискванията на пенсионното законодателство ПОД управлява различните видове риск по отношение на търговските операции с финансови инструменти.

Кредитен риск

При управление на кредитния риск ПОД наблюдава риска от неизпълнение на ангажименти от страна на контрагенти при операции с финансови инструменти.

При наблюдението на рисковата експозиция се отчитат колебанията в справедливата стойност на финансовите инструменти. Дружеството осъществява управлението на риска като оперира само с контрагенти, притежаващи висок кредитен рейтинг и когато е необходимо изисква обезпечения.

Пазарен риск

Всички търгуеми финансови инструменти са изложени на пазарен риск, който представлява рискът от повишаване или намаляване на тяхната пазарна стойност в следствие на бъдещи промени в пазарните условия. Финансовите инструменти се оценяват по справедлива стойност и всички промени в пазарните условия се отразяват директно в Отчета за нетни активи в наличност за доходи.

Притежаваните от Фонда финансови инструменти се управляват, отчитайки променящите се пазарни условия. Експозициите към пазарен риск се управляват в

съответствие с утвърдените лимити, съобразени с изискванията на пенсионното законодателство.

15.2. Нетърговски операции

По-долу са представени различните рискове, на които Фондът е изложено в резултат на нетърговските си операции, както и подхода, възприет за управлението им.

Матуритетна структура

В следващите таблици е представен анализ към 31.12.2008 г. и 31.12.2007 г. по матуритетна структура според остатъчния срок на падеж на активите и пасивите на Фонда.

31.12.2008г.	До 3 м. '000 ЛВ	3 м.-6 м. '000 ЛВ	1 г.-5 г. '000 ЛВ	5г.-10 г. '000 ЛВ	Без матуритет '000 ЛВ	Общо '000 ЛВ
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	24	24
Срочни депозити	1 112	558	-	-	-	1 670
ДЦК	73	131	928	1 085	-	2 217
Корпоративни облигации	-	-	1 713	-	-	1 713
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	279	-	-	279
Общински облигации	-	-	169	-	-	169
Акции	-	-	-	-	1 969	1 969
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	391	391
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	768	768
Вземания от свързани лица	1	-	-	-	-	1
Вземания, свързани с инвестиции	5	-	-	-	-	5
Други краткосрочни вземания	1	-	-	-	-	1
Общо активи	1 192	689	3 089	1 085	3 152	9 207

Дружеството извършва регулярно анализ на ликвидността на активите и пасивите на Фонда.

31.12.2007 г.	До 3 м.	3 м.-6 м.	1 г.-5г.	5 г.-10 г.	Без магуритет	Общо
	'000 ЛВ	'000 ЛВ	'000 ЛВ	'000 ЛВ	'000 ЛВ	'000 ЛВ
Парични средства в каса и банка	-	-	-	-	706	706
Срочни депозити	758	200	-	-	-	958
ДЦК	-	-	1 145	1 573	-	2 718
Корпоративни облигации	-	-	1 118	421	-	1 539
Корпоративни облигации в чужбина	-	-	226	-	-	226
Общински облигации	-	-	180	-	-	180
Акции	-	-	-	-	4 887	4 887
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	-	-	859	859
Инвестиционни имоти	-	-	-	-	253	253
Вземания от свързани лица	27	-	-	-	-	27
Вземания, свързани с инвестиции	5	649	-	-	-	654
Общо активи	790	849	2 669	1 994	6 705	13 007

Пазарен риск

Лихвен риск

Дейностите по управление на риска имат за цел оптимизирането на нетния доход от лихви при дадени пазарни лихвени равнища в съответствие с бизнес стратегиите на ПОД. Процедурите по управление на лихвения риск се прилагат от гл.т. на чувствителността на Фонда спрямо промени в лихвените равнища.

Действителният ефект зависи от множество фактори, които включват промените в лихвения процент, породени от чувствителността спрямо различните периоди или валути.

Следващите таблици обобщават чувствителността към промените на номиналните лихвени проценти на активите на Фонда към 31.12.2008 и 31.12.2007 г.

31.12.2008 г.	Лихвен %	Лихвоносни '000 ЛВ	Безлихвени '000 ЛВ	Общо '000 ЛВ
Парични средства в каса и банка	От 0.00 до 0.5	-	24	24
Срочни депозити	От 6.8 до 9.05	1 670	-	1 670
ДЦК	От 3.5 до 8.25	2 217	-	2 217
Корпоративни облигации	От 7.842 до 12.158	1 713	-	1 713
Корпоративни облигации в чужбина	От 8.375 до 8.375	279	-	279
Общински облигации	-	-	169	169
Акции	-	-	1 969	1 969
Дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	391	391
Инвестиционни имоти	-	-	768	768
Вземания от свързани лица	-	-	1	1
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	5	5
Други краткосрочни вземания	-	-	1	1
Общо активи	-	5 879	3 328	9 207

31.12.2007 г.	Лихвен %	Лихвоносни '000 ЛВ	Безлихвени '000 ЛВ	Общо '000 ЛВ
Парични средства в каса и банка	От 0.00 до 0.50	-	706	706
Срочни депозити	От 3.3 до 5.75	958	-	958
ДЦК	От 3.5 до 8.25	2 718	-	2 718
Корпоративни облигации	От 8.00 до 11.745	1 539	-	1 539
Корпоративни облигации в чужбина	От 8.375 до 8.375	226	-	226
Общински облигации	-	-	180	180
Акции	-	-	4 887	4 887
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	-	-	859	859
Инвестиционни имоти	-	-	253	253
Вземания, свързани с инвестиции	-	-	681	681
Общо активи	-	5 441	7 566	13 007

Валутен риск

Фондът е изложено на валутен риск при сключването на сделки в чуждестранна валута.

В резултат от въвеждането на Валутен борд в България, българския лев е фиксиран към еврото. Тъй като валутата, използвана във финансовите отчети, е български лев, разликите отразени в тях се влияят от промените на обменния курс при валутите, различни от евро.

Политиката по управление на валутния риск, осъществявана от ПОД, е да не се извършват значителни операции и да не се поддържат отворени позиции в чуждестранна валута, различна от евро, поради което и нетните валутните курсови разлики са незначителни.

През изминалата година промените във валутния курс са били в полза на Фонда.

31.12.2008 г.	Позиции в лева '000 лв	Позиции в евро '000 лв	Позиции в щ.долари '000 лв	Общо '000 лв
Парични средства в каса и банка	24	-	-	24
Срочни депозити	1 670	-	-	1 670
ДЦК	2 003	-	214	2 217
Корпоративни облигации	209	1 504	-	1 713
Корпоративни облигации в чужбина	-	279	-	279
Общински облигации	-	169	-	169
Акции	1 969	-	-	1 969
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	391	-	-	391
Инвестиционни имоти	768	-	-	768
Вземания от свързани лица	1	-	-	1
Вземания, свързани с инвестиции	5	-	-	5
Други краткосрочни вземания	1	-	-	1
Общо активи	7 041	1 952	214	9 207

31.12.2007 г.	Позиции в лева '000 лв	Позиции в евро '000 лв	Позиции в щ.долари '000 лв	Общо '000 лв
Парични средства в каса и банка	706	-	-	706
Срочни депозити	958	-	-	958
ДЦК	2 475	-	242	2 718
Корпоративни облигации	171	1 368	-	1 539
Корпоративни облигации в чужбина	-	226	-	226
Общински облигации	-	180	-	180
Акции	4 887	-	-	4 887
Акции и дялове в колективни инвестиционни схеми	860	-	-	859
Инвестиционни имоти	253	-	-	253
Вземания, свързани с инвестиции	681	-	-	681
Общо активи	10 991	1 774	242	13 007

15.3. Категории финансови активи и пасиви

Балансовите стойности на финансовите активи и пасиви на Фонда могат да бъдат представени в следните категории:

	2008 '000 ЛВ	2007 '000 ЛВ
Финансови активи		
Финансови активи, държани за търгуване (отчитат се по справедлива стойност в печалбата или загубата)	8 408	11 367
Кредити и вземания	7	681
Пари и парични средства	24	706
Финансови пасиви		
Кредити и вземания	11	528

16. Събития след датата на баланса

Не са възникнали коригиращи събития или значителни некоригиращи събития между датата на съставяне на баланса и датата на одобрението от Управителния съвет за публикуването на финансовия отчет.